

371.40415

ก ๔38 ๗

ร. 3

ปัญหาของนักศึกษาทางไกลและความต้องการรับบริการแนะแนว
จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรี

ปริญญาโท

ของ

สุภาพร ศรีธัญลักษณ์

๒-3 ก.ธ. 2536

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

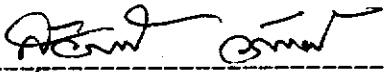
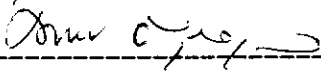
มีนาคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

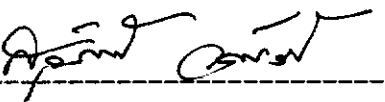
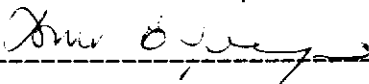
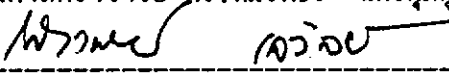
185121

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม


ประธาน
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรสุกุล)

คณะกรรมการสอบ


ประธาน
(รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรสุกุล)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ


คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรสุกุล กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ในการให้คำปรึกษา คำนะนา แก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุชิน เพชรรักษ์ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์ทวีป อภิสัทธ์ อาจารย์ปาน กิมปี และอาจารย์สุชิน สวนศรี ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุพจน์ คุณแม่ทองแสง ศรีธัญลักษณ์ ที่เป็นผู้ให้การศึกษา เบื้องต้นแก่ผู้วิจัย และเป็นผู้สนับสนุนให้กำลังใจจนผู้วิจัยสามารถศึกษาจนสำเร็จ

ขอขอบคุณนายแพทย์อุตร อินทวัฒน์กุล อาจารย์สุรสิทธิ์ ศรีธัญลักษณ์ นางสาวสุภาพรรณ ศรีธัญลักษณ์ ตลอดจนพี่ ๆ เพื่อน ๆ ร่วมวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่รุ่นที่ 9 ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ ครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาทางไกลศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแพร่ ลาพูน อุดรดิตต์ และนครสวรรค์ ซึ่งให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถาม

สุภาพร ศรีธัญลักษณ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การศึกษาทางไกล	10
การจัดการศึกษาทางไกลที่จัดโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน	11
ความเป็นมา	11
หลักการและแนวคิด	11
วัตถุประสงค์	12
วิธีการเรียนทางไกล	13
บริการแนะแนว	14
ความหมายของการแนะแนว	14
หลักการแนะแนว	15
เป้าหมายของการแนะแนว	17
ประเภทของการแนะแนว	17
บริการในการแนะแนว	18
การแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน	19
ความเป็นมา	19
วัตถุประสงค์ของการแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน	21

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
งานวิจัยในประเทศ	22
งานวิจัยต่างประเทศ	25
สมมุติฐานในการวิจัย	26
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	31
เกณฑ์การให้คะแนน	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
เกณฑ์การจัดระดับค่าคะแนนเฉลี่ย	38
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	78
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	78
สมมุติฐานในการวิจัย	79

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	79
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล	80
การวิเคราะห์ข้อมูล	81
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	103
ประวัติย่อผู้วิจัย	118

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักศึกษาทางไกลของจังหวัดที่ได้รับการสุ่มและกลุ่มตัวอย่าง	30
2 จำนวนร้อยละของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามเพศ	40
3 จำนวนร้อยละของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามอายุ	41
4 จำนวนร้อยละของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามระดับชั้นเรียน	42
5 จำนวนร้อยละของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามพื้นฐาน การศึกษาในระบบโรงเรียน	43
6 จำนวนร้อยละของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามเขตของศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรี	44
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านการเรียน ของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	45
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านส่วนตัว ของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	47
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านสังคม ของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	48
10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาของนักศึกษาทางไกล ที่มีเพศต่างกัน	49
11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาของนักศึกษาทางไกล ที่มีอายุต่างกัน	50
12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาของนักศึกษาทางไกล ที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน	51
13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาของนักศึกษาทางไกล ที่มีพื้นฐาน การศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน	52
14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาของนักศึกษาทางไกล ที่อยู่ในเขต ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรีต่างกัน	53

ตาราง	หน้า
15 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาทางการเรียนเป็นรายคู่ ของนักศึกษา ทางไกลที่อยู่ ณ เขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคเหนือต่างกัน	54
16 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาโดยส่วนรวมเป็นรายคู่ ของนักศึกษาทางไกล ที่อยู่ ณ เขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน	55
17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการรับบริการ สนเทศของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	56
18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการรับบริการ ให้คำปรึกษาของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	58
19 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการจัดวางตัวบุคคล ของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	60
20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการรับบริการแนะแนว ของนักศึกษา ทางไกล ที่มีเพศต่างกัน	61
21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการรับบริการแนะแนว ของ นักศึกษาทางไกล ที่มีอายุต่างกัน	62
22 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการสนเทศเป็นรายคู่ของนักศึกษา ทางไกล ที่มีอายุต่างกัน	63
23 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลเป็นรายคู่ ของนักศึกษาทางไกล ที่มีอายุต่างกัน	64
24 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการแนะแนวโดยส่วนรวม เป็นรายคู่ของนักศึกษาทางไกล ที่มีอายุต่างกัน	65
25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการรับบริการแนะแนว ของนักศึกษา ทางไกล ที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน	66
26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการรับบริการแนะแนวของ นักศึกษาทางไกล ที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน	67

ตาราง	หน้า
27 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการสนเทศเป็นรายคู่ของ นักศึกษาทางไกล ที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน	68
28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการรับบริการแนะแนว ของนักศึกษาทางไกล ที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน	69
29 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการสนเทศเป็นรายคู่ของ นักศึกษาทางไกล ที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน	70
30 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการให้คำปรึกษาเป็นรายคู่ ของนักศึกษาทางไกล ที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน	71
31 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลเป็นรายคู่ ของนักศึกษาทางไกล ที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน	72
32 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการแนะแนวโดยรวมเป็น รายคู่ของนักศึกษาทางไกล ที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน	73
33 ความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาทางไกล	74
34 ความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการรับบริการแนะแนวของ นักศึกษาทางไกล	76

ภูมิหลัง

นับตั้งแต่ พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เน้นในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น และปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจก็คือการพัฒนาคน และการพัฒนาคนให้ได้ผลนั้นก็คือการทำให้การศึกษาแก่ประชาชน (เจริญผล สุวรรณโชติ: 2532 : 1) นอกจากนี้ ประเวศ วะสี (2530 : 6) ยังได้กล่าวถึงการพัฒนาคนไว้ว่า "... การศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ เพราะว่าการศึกษาเป็นเครื่องพัฒนาคน คนเป็นผู้พัฒนาและรับผลของการพัฒนา ที่แล้วมาเราสนใจเรื่องวัตถุและระบบราชการยิ่งกว่าการพัฒนาคน ..."

การศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีความตอนหนึ่งว่า

"... การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ
ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศ
ย่อมทำได้โดยสะดวก รวดเร็ว ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว ..."

(เจียรศรี วิวิธศิริ. 2530 : 4; อ้างอิงมาจาก พระบรมราโชวาท. 2529)

จากอดีตจนถึงปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาของประเทศไทยยังมีข้อจำกัด เป็นเหตุ
ให้ไม่สามารถจัดบริการให้แก่ประชาชนได้ทั่วถึงในทุกท้องที่ ทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับ มีวิธีหนึ่ง
ที่จะช่วยขยายโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนสามารถเข้ารับบริการได้อย่างต่อเนื่อง เหมาะสม
กับตนเองและท้องถิ่น คือการให้เรียนนอกโรงเรียน เพราะการเรียนนอกโรงเรียนเป็นการ
เชื่อมต่อการศึกษาของคนในชาติ ให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยตลอด ในลักษณะของการให้

การศึกษาตลอดชีวิต ด้วยเหตุนี้งานการศึกษานอกระบบจึงทวีความสำคัญขึ้นตามลำดับ สุนทร
สุนันท์ชัย (2529 : 93) ได้กล่าวว่า

"... ปัจจุบันการศึกษาผู้ใหญ่หรือการศึกษานอกระบบกำลังเป็นที่สนใจและมีบทบาท
ในการจัดการศึกษาในประเทศไทยมาก ทั้งนี้เพราะการศึกษาในระบบโรงเรียนเพียง
อย่างเดียวไม่เป็นการเพียงพอที่จะเตรียมบุคคลให้สามารถเผชิญกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง
อย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมได้ ..."

นอกจากนี้มีการระบุอย่างชัดเจนถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษานอกระบบใน
แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 :
25 - 26) ซึ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคคลให้มีความรู้ ความคิด คุณธรรม มีพลานามัยสมบูรณ์ มีทักษะ
ในการประกอบอาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ
ประเทศ

กรมการศึกษานอกระบบ กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา
นอกระบบสายสามัญ สายอาชีพ และการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ ให้กับประชาชนโดยตรง โดย
เฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในชนบทที่ห่างไกล และประชาชนที่พลาดโอกาสที่จะเข้าศึกษาเล่าเรียน
ในระบบโรงเรียน กรมการศึกษานอกระบบจึงต้องใช้ยุทธวิธีที่หลากหลายเพื่อให้อาจสามารถพัฒนา
ไปให้ถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ยุทธวิธีหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทาง
ไกล หรือการจัดการศึกษานอกระบบสายสามัญ "วิธีเรียนทางไกล"

การเรียนทางไกลนั้นเป็นการศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการเรียนต่าง ๆ ได้แก่ แบบเรียน
ชุดการเรียน เอกสารสิ่งพิมพ์ เป็นการเรียนรู้ผ่านทางประสาทตา การฟังรายการวิทยุ เป็นการ
เรียนรู้ได้จากการฟัง การไปพบครูประจำกลุ่ม เพื่อนร่วมกลุ่ม ท้าให้มีโอกาสอภิปรายพูดคุยกันในเรื่อง
ที่ได้ได้อ่าน ได้ฟังมาแล้ว ได้มีการคิดและวิเคราะห์ทางเลือกต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่
เหมาะสมและดีที่สุดสำหรับกลุ่มและตนเอง ในการเรียนการสอนทางไกล จะมีประสิทธิภาพได้ก็ต่อ
เมื่อผู้เรียนได้รับการกระตุ้นจูงใจให้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ (ศูนย์เทคโนโลยี
ทางการศึกษา. 2533 : 3) เนื่องจากนักศึกษาทางไกลนั้นมีระดับอายุที่แตกต่างกันมากกว่า
นักศึกษานอกระบบประเภทอื่น ๆ ซึ่งการพบกลุ่มภายในกลุ่มเดียวกันนั้นอาจจะมีนักศึกษาที่อายุ

น้อยที่สุด 14-15 ปี และอายุมากที่สุดถึง 60 ปี จากสถิติสรุปผลการปฏิบัติงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรี ประมาณ 2532 (2533 : 18) พบว่านักศึกษาทางไกลมีช่วงอายุระหว่าง 20-35 ปี มากกว่าช่วงอายุวัยอื่น ๆ จากความแตกต่างในเรื่องวัยนี้ ทำให้ นักศึกษาทางไกลมีความแตกต่างในเรื่องอื่น ๆ อีกหลายด้าน เช่น วุฒิภาวะ ประสบการณ์ อาชีพ เศรษฐกิจ พื้นฐานทางสังคม เป็นต้น ดังนั้นปัญหาของนักศึกษาทางไกลจึงอยู่ที่การปรับตัวให้เข้ากับบรรยากาศในการพบกลุ่ม นักศึกษาบางคนจบจากการศึกษาภาคบังคับมานานนับสิบปี มีอาชีพ มีครอบครัว ในขณะที่เดียวกันนักศึกษากลุ่มเดียวกันนั้นบางคนเพิ่งจบจากการศึกษาภาคบังคับ ยังอยู่บ้านวัยรุ่นระยะแรก จึงทำให้มีประสบการณ์ชีวิต ความเชื่อและค่านิยมที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวได้สะท้อนออกมาให้เห็นในลักษณะต่าง ๆ เช่น การขาดความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การออกกลางคัน เป็นต้น การที่จะป้องกันหรือแก้ปัญหานี้ ตลอดจนช่วยให้การเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาทางไกลดำเนินไปด้วยความราบรื่น และได้ผลดีนั้น การจัดการบริการแนะแนวจึงมีส่วนช่วยได้มาก และเรวัตน์ สุธรรม (2533 : 67) ได้กล่าวถึงปัญหาที่เห็นชัดเจนประการหนึ่ง ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลก็คือการที่มีจดหมายจากนักศึกษาที่เป็นผู้เรียนทางไกลเขียนมาเพื่อซักถามปัญหา ข้อข้องใจมากมาย ซึ่งไม่มีใครหรือฝ่ายไหนที่เอาใจใส่ในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ดังนั้นการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จึงควรให้ความสนใจปัญหาข้อข้องใจและหาแนวทางที่จะตอบปัญหาข้อข้องใจดังกล่าวนี้

การแนะแนวนับว่าเป็นบริการหนึ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาทางไกลประสบผลสำเร็จในการเรียนและการดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีความสุข เพราะการแนะแนวเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลเจริญงอกงามและพัฒนาอย่างเต็มที่ ช่วยให้สามารถแก้ปัญหาและปรับตัวได้ ตลอดจนรู้จักนำประสบการณ์ของตนเองและสิ่งแวดล้อมมาใช้ทำให้บุคคลสามารถช่วยเหลือตนเอง นวัตกรรมตนเอง และปรับตัวเองได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น (พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 1) กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว จึงได้บรรจุงานแนะแนวไว้ในแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ระยะที่ 6 โดยกำหนดเป็นนโยบายและจุดเน้นในการดำเนินงานปีงบประมาณ 2532 ข้อ 3.5 ให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจัดตั้งหน่วยแนะแนวการศึกษาและอาชีพ โดยให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลให้กรมทราบเป็น

ระยะ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : 3) และในปีงบประมาณ 2533 ก็ได้มีนโยบาย และจุดเน้นในการดำเนินงาน ข้อ 3.3 ส่งเสริมการแนะแนวการศึกษาออกโรงเรียน โดยศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียนที่ยังไม่มีศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้เร่งดำเนินการจัดตั้งให้ สามารถดำเนินงานให้ครบทุกจังหวัด ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีศูนย์แนะแนวการศึกษา และอาชีพแล้ว ให้ขยายรูปแบบเป็นหน่วยบริการเคลื่อนที่ ให้บริการในชุมชนมากขึ้น (กรมการ การศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 4)

เนื่องจากงานแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป็นงานที่อยู่ในระยะเริ่มแรก ของการดำเนินงาน สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2525 : 13) ได้กล่าวถึงลักษณะงานที่เพิ่งเริ่มจัดว่า สิ่งสำคัญที่ผู้วางแผนโครงการจะต้องทำอันดับแรก คือ การพยายามสำรวจ ค้นหาถึงความต้องการ และความสนใจของกลุ่มประชากรเป้าหมายที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมตามโครงการทางการศึกษา ผู้ใหญ่ เพื่อให้เหมาะสมกับชุมชนนั้น ๆ และคมเพชร ฉัตรศุภกุล (2531 : 2) ก็ได้ให้ข้อ เสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่จะพิจารณาเพื่อจัดบริการแนะแนว ประการแรก คือ ต้องสำรวจความต้องการหรือความจำเป็นที่จะต้องจัดบริการแนะแนว ทั้งนี้เพื่อจะ ได้มีข้อมูลให้ทราบว่าผู้รับบริการมีความต้องการอะไรบ้าง และวัชรวิ ทรัพย์มี (ม.ป.ป. : 2) ได้มีความเห็นว่า ในการปฏิบัติงานแนะแนวให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์นั้นจะต้องทราบเรื่องราว ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาและความต้องการของผู้เรียนเสียก่อน เพราะถ้าหากแนะแนวให้ผู้เรียน โดยไม่รู้ถึงภูมิหลังของผู้เรียนแล้ว การแนะแนวจะประสบปัญหาและ เป็นไปอย่างขาดประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้การจัดบริการแนะแนวนักศึกษาทางไกลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดจะได้ผลมากยิ่งขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องทราบข้อมูล โดยเฉพาะปัญหาของนักศึกษาทางไกล และความต้องการรับบริการแนะแนว ในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด จึงมีส่วนรับผิดชอบงานแนะแนว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาของนักศึกษาทางไกลและ ความต้องการรับบริการแนะแนว เพื่อนำผลการศึกษานี้มาใช้เป็นแนวทางในการจัดบริการ แนะแนวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น บังเกิดผลดีต่อนักศึกษาทางไกล และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาของนักศึกษาทางไกลศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนและเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ
3. เพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษา นอกรโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ
4. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษา นอกรโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบ วิทยาลัย และเขตของศูนย์การศึกษานอกรโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาของนักศึกษาทางไกลและความต้องการบริการแนะแนวจากศูนย์การศึกษานอกรโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ เพื่อนำผลการวิจัยเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการประกอบการวางแผน และเป็นแนวทางในการวางรูปแบบของบริการแนะแนว ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกรโรงเรียนจังหวัด ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาทางไกลต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักศึกษาทางไกลที่ศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกรโรงเรียนสายสามัญ พุทธศักราช 2530 ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา

2533 ภาคเรียนที่ 2 สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ จำนวน 16

จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน ตาก สุราษฎร์

พิษณุโลก อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ พิจิตร และนครสวรรค์ มีจำนวนประมาณ 22,635 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2533 ภาคเรียนที่ 2 สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ ได้มาโดยการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) จำนวน 420 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น

3.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 อายุ

- 1) 14-25 ปี
- 2) 26-35 ปี
- 3) 36 ปีขึ้นไป

3.1.3 ระดับชั้นเรียน

- 1) มัธยมศึกษาตอนต้น
- 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1.4 พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน

- 1) จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 2) จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 3) จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.1.5 เขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ

- 1) เขตอิงคอย
- 2) เขตห้วยคอย
- 3) เขตมหาราช
- 4) เขตสันคว

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาของนักศึกษาทางไกลและความต้องการรับบริการ
แนะแนวจากศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรี แบ่งเป็น

3.2.1 ปัญหาของนักศึกษาทางไกล แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ปัญหาด้านการเรียน
- 2) ปัญหาด้านส่วนตัว
- 3) ปัญหาด้านสังคม

3.2.2 ความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล จะเน้น
ศึกษาบริการต่อไปนี้เท่านั้น คือ

- 1) บริการสนเทศ
- 2) บริการให้คำปรึกษา
- 3) บริการจัดวางตัวบุคคล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรี หมายถึง ศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดที่อยู่ในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีที่ตั้งอยู่ใน
ภาคเหนือของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก
สุโขทัย ตาก เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน พิจิตร เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร และ
นครสวรรค์

2. นักศึกษาทางไกล หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ พุทธศักราช 2530 วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษา

ตอนปลาย ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2533 ภาคเรียนที่ 2 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
ในเขตภาคเหนือ

3. ปัญหา หมายถึง ความรู้สึกไม่สบายใจที่จะเป็นอุปสรรคในการศึกษา ซึ่งปัญหาของ
นักศึกษาทางไกลในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ด้าน คือ

3.1 ปัญหาด้านการเรียน คือ ความรู้สึกไม่สบายใจของนักศึกษาทางไกลเกี่ยวกับ
หลักสูตรวิชาที่เรียน การสอนทางวิทยุ การพบกลุ่ม และอุปนิสัยในการเรียนด้วยตนเอง

3.2 ปัญหาด้านส่วนตัว คือ ความรู้สึกไม่สบายใจของนักศึกษาทางไกลเกี่ยวกับ
สุขภาพทางกาย สุขภาพจิต สถานที่พักอาศัย สภาพเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว
อันมีผลทำให้เกิดปัญหาต่อการเรียนทางไกล

3.3 ปัญหาด้านสังคม คือ ความรู้สึกไม่สบายใจของนักศึกษาทางไกลเกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมกลุ่ม ความสัมพันธ์กับครูประจำกลุ่ม และการร่วมงานกับผู้อื่น อันมีผล
ทำให้เกิดปัญหาต่อการเรียนทางไกล

4. ความต้องการรับบริการแนะแนว หมายถึง สิ่งที่นักศึกษาทางไกลมีความประสงค์
ที่จะได้รับการบริการจากการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ทั้งงานส่วนที่จัดอยู่แล้วและ
สมควรให้มีขึ้น เพื่อช่วยให้นักศึกษาและประชาชนได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นและ
และสิ่งแวดล้อม จนสามารถช่วยตนเอง ปรับตนเอง แก้ปัญหา วางแผนชีวิตและพัฒนาตนเองได้
อย่างเหมาะสม ในการวิจัยครั้งนี้ได้เน้นศึกษาเฉพาะบริการที่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษา
ทางไกลโดยตรง มี 3 บริการ คือ

4.1 บริการสนเทศ คือ บริการจัดหาข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา
ทางไกลในการเลือกและกำหนดทางเดินของตนเอง ข่าวสารหรือข้อสนเทศนั้นแบ่งออกเป็น 3
ประเภทคือ ข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษา ข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพ และข่าวสารเกี่ยวกับส่วนตัวและ
สังคม

4.2 บริการให้คำปรึกษา คือ บริการที่ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาทางไกลโดย
วิธีการสัมภาษณ์ การพบปะหรือการติดต่อเป็นการส่วนตัว ซึ่งช่วยให้นักศึกษาทางไกลสามารถเข้าใจ

ตนเอง สิ่งแวดล้อม และสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ตลอดจนรู้จักปรับปรุงวิธีและวางแผนที่ดีในอนาคต

4.3 บริการจัดวางตัวบุคคล คือ บริการที่ช่วยจัดโครงการศึกษา การจัดหางานให้นักศึกษาแต่ละคนทำ และการจัดทุนการศึกษา โดยพยายามให้นักศึกษาได้อยู่ในที่ที่เหมาะสมกับระดับสติปัญญา ความรู้ ความสนใจ อุปนิสัย ความสามารถพิเศษ และความต้องการของนักศึกษา

5. พื้นฐานการศึกษาระบบโรงเรียน หมายถึง พื้นฐานความรู้เดิมที่นักศึกษาทางไกลเรียนจบจากโรงเรียน ซึ่งงานการวิจัยครั้งนี้ แยกออกเป็นเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6. เขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคเหนือ หมายถึง เขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคเหนือ 16 จังหวัด ที่แบ่งตามลักษณะที่ตั้ง ความคล้ายคลึงด้านภาษา และวัฒนธรรม ในงานวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 เขต คือ

6.1 เขตอิงคอย ได้แก่ เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

6.2 เขตห้วยคอย ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน

6.3 เขตมหาราช ได้แก่ อุตรดิตถ์ ตาก สุโขทัย กำแพงเพชร

6.4 เขตสี่แคว ได้แก่ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ การศึกษาทางไกล บริการการแนะแนว การแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทางไกล

คำว่า "การศึกษาทางไกล" เป็นศัพท์ที่ใช้แทนภาษาอังกฤษว่า "Distance Education" และได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย เช่น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2527 : 1) ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลว่าเป็นการศึกษาระบบเปิดที่เปิดโอกาสและขยายโอกาสให้ผู้เรียนไม่จำกัดเพศ วัย อาชีพ และคุณวุฒิ ได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ โดยไม่ต้องเข้าเรียนในห้องเรียนปกติ แต่มีระบบให้ผู้เรียนที่อยู่ต่างถิ่น ต่างที่ สามารถศึกษาด้วยตนเอง สอดคล้องกับกร สกาว (2527 : 56) ที่ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลว่า เป็นระบบการเรียนการสอนที่ไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียนเป็นประจำ และเชียรศรี วิวิธสิริ (2530 : 30) ได้กล่าวว่าการศึกษาทางไกล หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยไม่ต้องติดต่อกับผู้สอนโดยตรง ทำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยอาศัยสื่อต่าง ๆ กัน ไม่ต้องมาพบกันหน้ากันชั้นเรียน ผู้สอนและผู้เรียนจะอยู่ไกลกันในด้านระยะทาง ไม่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และห่างไกลกันในเรื่องเวลา คือเวลาสอนและเวลาเรียนไม่ตรงกัน นอกจากนี้ บุญเลิศ มาแสง (2530 : 63) ยังให้ความหมายของการศึกษาทางไกลว่า การศึกษาทางไกลนั้นเป็นการศึกษารูปแบบหนึ่งที่ใช้สื่อมวลชนประเภทวิทยุและการศึกษาทางไปรษณีย์ รวมทั้งการพบกลุ่มของผู้เรียนเป็นเครื่องมือให้การศึกษาแก่ประชาชนที่ด้อย พลาด ขาดโอกาสทางการศึกษา ทั้งในเมืองและในชนบทที่ห่างไกล

ดังนั้น การศึกษาทางไกลจึงเป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ประชาชนที่สนใจได้ศึกษาเล่าเรียน โดยไม่ต้องเข้ามานั่งฟังการบรรยายในชั้นเรียน เมื่อสมัครเรียนแล้วนักศึกษาจะเรียนด้วยตนเอง โดยอาศัยสื่อการสอนแบบประสม ทั้งนี้จะยึดหลักการเรียนรู้เป็นศูนย์กลาง

การจัดการศึกษาทางไกลที่จัดโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ความเป็นมา

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดการศึกษาทางไกลมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516-2517 โดยจัดเป็นโครงการการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์ (ว.ปณ.) ให้โอกาสทางการศึกษากับประชาชนที่ขาดโอกาสในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์ ทั้งในด้านการจัดการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์ และการผลิตสื่อ ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญใหม่ และได้เปลี่ยนชื่อการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์เป็นการศึกษาทางไกล และมอบให้กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการในเรื่องนี้ ต่อมาเมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2531 กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้มอบให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นแกนกลางในการจัดการศึกษาทางไกล โดยความร่วมมือกับกองต่าง ๆ ในส่วนกลาง และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2531 : 1)

หลักการและแนวคิด

การศึกษาทางไกลที่จัดโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนนั้น เป็นวิธีเรียนที่เหมาะสมกับผู้ที่มีการกิจหรืออยู่ในชนบทห่างไกลซึ่งไม่สามารถเรียนแบบในชั้นเรียนได้ โดยผู้เรียนขึ้นทะเบียนเรียนเป็นนักศึกษา และลงทะเบียนเรียนที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศึกษาตำรา แบบเรียน เอกสารต่าง ๆ ด้วยตนเอง พร้อมทั้งรับฟังบทเรียนทางวิทยุควบคู่กันไป นอกจากนี้ผู้เรียนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มตามที่กำหนด เพื่อทำกิจกรรมตามที่ระบุไว้ ในการเรียนทางไกล มีหลักการดังต่อไปนี้ (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 : 6)

1. เป็นการเรียนการสอนโดยใช้สื่อประสม ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุ และการจัดกลุ่มผู้เรียน โดยครูประจำกลุ่มเป็นผู้ประสานงานในการจัดกิจกรรมกลุ่ม วิทยากรสอนเสริม รวมทั้งสื่อประกอบต่าง ๆ เช่น เอกสารเสริม แบบฝึกหัดและสมุดกิจกรรม เทปคาสเซต วีดิโอเทป ศูนย์การเรียนรู้ ตลอดจนวิทยากรต่าง ๆ

2. เป็นการเรียนแบบเปิด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถลงทะเลียนเรียนได้อย่างทั่วถึงคือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนได้ทุกสถานที่ และทุกเวลา ตามความสะดวกของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยไม่มีข้อจำกัด

3. เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นการพึ่งตนเอง คือ ผู้เรียนวางแผนและเรียนด้วยตนเอง โดยใช้สื่อประสม

นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาทางไกลของกรมการศึกษานอกโรงเรียนยังเกิดจากแนวคิดในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ทั้งนี้เพราะสังคมและวิทยาการเจริญก้าวหน้า มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก หากประชาชนไม่ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ก็จะไม่สามารถปรับตัวให้ผสมกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมได้ อันเป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์

กรมการศึกษานอกโรงเรียนมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาทางไกล คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2528 : 56)

1. เพื่อเปิดโอกาสให้แก่ประชาชนที่ด้อย พลาด หรือขาดโอกาสทางการศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ในการที่จะนำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

2. ใช้รูปแบบการศึกษาทางไกลในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนที่ไม่ได้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในระบบโรงเรียน

3. เสริมสร้างการรู้หนังสือและยกระดับการให้การศึกษาแก่ประชาชน

4. ให้ประชาชนได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น

5. สร้างเสริมให้เกิดกระบวนการกลุ่ม ในการเรียนการสอน และปฏิบัติกิจกรรม
ต่าง ๆ ในชุมชน

วิธีการเรียนทางไกล

ในการเรียนการสอนทางไกลเป็นการจัดการศึกษาโดยอาศัยสื่อหลักที่สำคัญ 3 สื่อ ได้แก่
(กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 11)

1. สื่อคู่มือเรียน เป็นสื่อหลักที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นสื่อที่ทำให้ความรู้ทางวิชาการ
ช่วยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตลอดเวลา และเป็นสื่อที่เสริมสร้างการอ่านด้วย
2. สื่อรายการวิทยุ เป็นสื่อที่ส่งข่าวสารได้รวดเร็ว ครอบคลุมพื้นที่ เนื้อหาที่น่าสนใจ
เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสภาพที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งสอดคล้องความรู้ทางวิชาการ และให้ข้อคิดเห็นแก่
ผู้เรียนเป็นประเด็นคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากศึกษาค้นคว้าต่อไป
3. สื่อการพบกลุ่ม ผู้เรียนการศึกษาทางไกลต้องมาร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหา
เกี่ยวกับการเรียน ซึ่งศึกษาจากคู่มือเรียน ฟังรายการวิทยุ และมาร่วมแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการ
คิดมาแก้ปัญหาและตัดสินใจร่วมกัน โดยมีครูประจำกลุ่มเป็นผู้ประสานงาน

สภาพการดำเนินงานการศึกษาทางไกล กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดการเรียนการ
สอนในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญทั้งในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
และมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นผลดีในด้านการขยายโอกาสทางการศึกษา และลดข้อจำกัดด้าน
เรื่องสภาพภูมิประเทศ ระยะทาง ค่าใช้จ่ายของผู้เรียน แต่การจัดการเรียนการสอนทางไกลนี้ก็มี
ข้อจำกัดบางประการ พอสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาทางไกล เป็นการสื่อสารทางเดียว โดยผู้ส่งสารไปแล้วผู้รับสารไม่มี
โอกาสตอบสนองต่อสารหรือส่งสารกลับไป ทำให้มีจุดอ่อนในการสัมพันธ์กันระหว่างผู้ส่งสารและ
ผู้รับสารที่เป็นข่าวสารความรู้ ผู้รับและผู้ส่งสารไม่มีโอกาสที่จะพูดคุยซักถามกัน แม้ว่าบางครั้งจะ
ใช้การสื่อสารกันด้วยจดหมาย ไปรษณีย์บัตร พบปะหารือกันบางครั้ง แต่ก็ขาดความใกล้ชิดสนิทสนมที่
เกิดความไม่คุ้นเคยกับวิธีเรียนแบบทางไกล และยังขาดการมุ่งใจในการเรียนที่ดี

2. ระบบการเรียนการสอนทางไกล เป็นระบบที่ให้อิสระแก่บุคคลอย่างกว้างขวาง ในการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแล นิเทศ ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ บางครั้งอาจ มีช่องว่างหรือไม่ทั่วถึง อาจมีผลไปถึงมาตรฐานในการดำเนินงานได้

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงขีดจำกัดของการจัดการศึกษาทางไกลแล้ว พบว่าในส่วนของผู้เรียน นั้นอาจจะยังไม่คุ้นเคยกับวิธีเรียนแบบทางไกล และประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการเรียน ได้ ซึ่งสอดคล้องกับสุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2533 : 177) ที่กล่าวว่า การศึกษาทางไกลที่กรม การศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ก็กำลังหาแนวทางปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะนักศึกษาทางไกลยังไม่คุ้นเคยกับวิธีเรียนแบบนี้ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบระดับจังหวัด จึงควรหาแนวทางที่จะป้องกันและช่วยแก้ไข ปัญหาของนักศึกษาทางไกล และแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจมาใช้ก็คือการจัดบริการการแนะแนวที่เหมาะสม แต่การแนะแนวดังกล่าวจะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จำเป็นต้องรู้ถึงปัญหาของนักศึกษาทางไกล และความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล งานวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาประเด็น ดังกล่าวเป็นพื้นฐาน

บริการการแนะแนว

ความหมายของการแนะแนว

คำว่า "การแนะแนว" เป็นคำที่บัญญัติขึ้นให้ตรงกับคำว่า "Guidance" เป็นวิธีการ งามที่จะช่วยเหลือบุคคลในด้านต่าง ๆ (คมเพชร นิตรสุกุล. 2529 : 2) แต่ความหมาย ที่แท้จริงนั้นได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้มากมาย เช่น

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 3) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคล ให้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เขาสามารถนำตนเองได้ เป็นต้นว่าตัดสินใจได้ว่าจะศึกษา ด้านใด หรือแก้ปัญหาอย่างไร และสามารถปรับตัวได้อย่างมีความสุข ความเจริญก้าวหน้าในชีวิตได้ พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุดในทุกด้าน และสวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2528 : 12) ให้ความหมาย ของการแนะแนวว่า หมายถึงกระบวนการหรือกรรมวิธีในการช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองอย่าง

ลึกซึ้งทุกด้าน ช่วยให้เราเข้าใจโลกและสิ่งแวดล้อมของตนเองเป็นอย่างดี ช่วยให้เราจักและพัฒนาหรือสามารถนำศักยภาพหรือความสามารถที่มีอยู่ในตนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น ช่วยให้เราได้รู้จักตนเอง รู้จักคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตน รู้จักเลือกและตัดสินใจอย่างฉลาดที่จะนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนชีวิต ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และในการปรับตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับมิลเลอร์ (Miller. 1971 : 13) ที่กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บุคคลสามารถตัดสินใจวางแผนอนาคตของตนได้อย่างเหมาะสม และอิงลิช และอิงลิช (English and English. 1970 : 234) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลที่สามารถเลือกตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อเขาจะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต ซึ่งในการแนะแนวนั้นจะเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นโดยกลุ่มบุคคลที่ได้รับการฝึกฝนอบรมเป็นพิเศษ เพื่อช่วยเหลือบุคคลในการปรับตัว และส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาถึงขีดสุดในทุก ๆ ด้าน (Downing. 1968 : 7) นอกจากนี้เชอร์ทเซอร์ และสโตน (Shertzer and Stone. 1976 : 38) ยังให้ความหมายของการแนะแนวไว้อย่างสั้น ๆ ว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือให้บุคคลมีความเข้าใจในตนเองและโลกที่เขาอยู่

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า การแนะแนว หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการหรือบริการอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจในตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะให้เขาสามารถนำตนเองได้ เป็นต้นว่าจะศึกษาด้านใด จะประกอบอาชีพอะไร หรือแก้ปัญหาอย่างไร อันจะมีผลให้บุคคลสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต และสามารถพัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุดในทุก ๆ ด้าน

หลักการแนะแนว

การแนะแนวมีความสำคัญอย่างยิ่งงานการที่จะช่วยส่งเสริมบุคคลให้มีโอกาสพัฒนาได้อย่างเต็มทั้งในด้าน และช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดี ดังนั้นงานการที่จะจัดบริการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพที่ดีนั้น ควรที่จะต้องคำนึงถึงหลักการจัดการบริการแนะแนวดังต่อไปนี้ (วัชร ทรัพย์มี. 2531 : 4 - 5)

1. การแนะแนวจัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคคลในทุกด้าน นักแนะแนวมีหลักการที่จะช่วยให้ผู้รับบริการมีพัฒนาการถึงขีดสุดในทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม

2. การแนะแนวเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล การแนะแนวมีหลักการที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนทุกคน ฉะนั้นนักแนะแนวจำเป็นต้องรู้จักผู้เรียนแต่ละคน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีกลวิธีศึกษาเด็กเป็นรายกรณี เป็นต้นว่า ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบทดสอบวัดสติปัญญา ความถนัด หรือใช้แบบสอบถามต่าง ๆ เพื่อให้นักแนะแนวจะได้ช่วยเหลือได้เหมาะสมกับเอกลักษณ์บุคคล

3. การแนะแนวเกิดจากความร่วมมือ การแนะแนวที่มีประสิทธิภาพต้องเกิดจากความร่วมมือ และความเต็มใจของผู้มาใช้บริการ และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้นว่าผู้บริหาร โรงเรียน ครู บุคลากร และสถาบันต่าง ๆ ในชุมชน ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนวจะต้องเป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

4. การแนะแนวยึดหลักสิทธิและเสรีภาพของบุคคล นักแนะแนวตระหนักถ่วงสิทธิเสรีภาพของบุคคล ในการที่จะเลือกตัดสินใจที่จะนำชีวิตของตนเอง นักแนะแนวจะเป็นผู้ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น เพื่อที่จะรับบริการจะได้ตัดสินใจเลือกการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้แนะแนวจะไม่เป็นผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจให้แก่ผู้รับบริการ

5. การแนะแนวเป็นกระบวนการต่อเนื่อง การจัดการบริการแนะแนวนั้นจะต้องมีความต่อเนื่องในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา และจะต้องจัดดำเนินการต่าง ๆ เป็นขั้นเฟื่อนำไปสู่เป้าหมาย ฉะนั้นในการจัดการบริการแนะแนวจะต้องมีการวางแผนระยะยาว

6. การแนะแนวมีจุดมุ่งหมายทั้งทางด้านการป้องกันปัญหา การแก้ปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาการ

7. ผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนวจะต้องมีคุณสมบัติและผ่านการฝึกอบรมทางการแนะแนวมาโดยเฉพาะ

8. การแนะแนวมีหลักการในการช่วยให้บุคคลปรับตัวได้ในปัจจุบันและมีการวางแผนที่ดีในอนาคต

9. การแนะแนวตั้งอยู่บนหลักการว่า ถ้าบุคคลแต่ละคนได้พัฒนาจนถึงขีดสุดในทุกด้าน และสามารถปรับตัวได้ดีแล้ว สังคมก็จะพัฒนารุ่งเรืองตามไปด้วย

เป้าหมายของการแนะแนว

เป้าหมายของการแนะแนว คือ การที่นักเรียนสามารถช่วยตนเอง พึ่งตนเอง รับผิดชอบตนเอง สามารถตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างฉลาดเหมาะสมกับตน และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น ซึ่งจะทาก็ค้นหาและสังคมเป็นสุข หรืออาจจะกล่าวอย่างรวบ ๆ ว่าเป้าหมายของการแนะแนวมี 3 ประการคือ ป้องกันปัญหา แก้ปัญหา และส่งเสริมพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ของนักเรียน (กรมวิชาการ. 2522 : 4 - 5)

ประเภทของการแนะแนว

คมเพชร ฉัตรสุณกุล (2529 : 10 - 11) ได้กล่าวถึงประเภทของการแนะแนวไว้ 3 ประเภท คือ

1. การแนะแนวการศึกษาต่อ (Educational Guidance) หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับความสำเร็จในทางการศึกษาตามความสามารถของเขา ในบางครั้งการที่บุคคลใดก็ตามไม่สามารถจะประสบความสำเร็จได้นั้น อาจจะเป็นเพราะมีอุปสรรคหรือปัญหาต่าง ๆ เช่น เลือกเรียนวิชาที่ไม่เหมาะสม ขาดวิธีการเรียนที่ดี ขาดจุดหมายทางการศึกษาที่จะทาก็ค้นหาที่มีความกระตือรือร้นในการเรียน ด้วยเหตุนี้จึงควรจัดให้มีการจัดบริการแนะแนวเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ 1 ให้ลดน้อยลงหรือหมดไป

2. การแนะแนวอาชีพ (Vocational Guidance) หมายถึง กระบวนการที่จะช่วยเหลือบุคคลให้สามารถมีอาชีพที่เหมาะสม และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามความต้องการ ดังนั้นกระบวนการแนะแนวอาชีพนั้นจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและใช้เวลา เพราะจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่การพิจารณาตัวบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และสติปัญญา เศรษฐกิจและอื่น ๆ ที่สำคัญ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาว่าเด็กควรจะเลือกอะไรหลังจากการตัดสินใจเลือกก็จะต้องให้ข้อมูลว่าเด็กจะต้องเตรียมตัวเพื่ออาชีพโดยวิธีใด เช่น

เข้ารับการอบรม เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ หรือเข้าไปทำงานเลยโดยการฝึกฝน นอกจากนี้แล้วถ้าเป็นปวช.ได้ก็จะต้องมีโอกาสเข้าไปทำงานจริง ๆ และมีสู่ทางในการเจริญก้าวหน้า ตลอดจนประสบความสำเร็จ กระบวนการการแนะแนวอาชีพนั้น จะต้องมีการให้คำปรึกษาทางด้าน อาชีพร่วมอยู่ด้วย (Vocational Counseling)

3. การแนะแนวส่วนตัวและสังคม (Personal and Social Guidance) เป็น กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตของตนเองอย่างมีความสุขในสังคม สาเหตุ สืบเนื่องมาจากการที่บุคคลอาจจะประสบความยุ่งยากในการดำเนินชีวิต เช่น การเลือกคบเพื่อน เลือกคู่ครอง ความมีมโนคติต่าง ๆ ปัญหาครอบครัวและอื่น ๆ ถ้าบุคคลมีความทุกข์จากปัญหามาก เกินไป ย่อมจะทำให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพได้ ในทางตรงกันข้ามถ้าได้รับการ แนะแนวและแก้ไขปัญหาก็ จะจะมีโอกาสกระทำสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตอย่างประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย

บริการในการแนะแนว

สมศักดิ์ ศรีมานนท์ (2524 : 179 - 182) ได้กล่าวถึงการจัดบริการในการแนะแนวที่สำคัญ มีดังนี้

1. บริการรวบรวมข้อมูล (Inventory Service) ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับที่เกิด สภาพครอบครัว สติปัญญา และอื่น ๆ เกี่ยวกับนักเรียน เพื่อให้ครูกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดบริการแนะแนวได้รู้จักนักเรียนดีขึ้น
2. บริการสนเทศ (Information Service) เป็นบริการจัดหาข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน ในการเลือกและกำหนดแนวทางเดินของตนเอง ข่าวสารและข้อสนเทศนั้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษา ข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพ และข่าวสารเกี่ยวกับการสังคม
3. บริการให้คำปรึกษา (Counseling Service) บริการให้คำปรึกษาเป็นหัวใจของการแนะแนว จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาอยู่ที่การช่วยให้ผู้มาปรึกษาเกิดการเรียนรู้และ

เข้าใจตนเอง รู้ว่าปัญหาของเขายู่ที่ไหน ควรแก้ไขอย่างไร การแก้ไขนั้นมีกี่ทาง และควรเลือกทางใดจึงจะเหมาะสมแก่ตนเองมากที่สุด

4. บริการจัดวางตัวบุคคล (Placement Service) การจัดวางตัวบุคคลคือการจัดหาที่เรียน (Educational Placement) การจัดหางาน (Job Placement) และการจัดเงินทุนอุดหนุนและทุนประเภทต่าง ๆ (Financial Aids and Scholarship)

5. บริการติดตามผล (Follow-up Service and Evaluation) ความมุ่งหมายของการศึกษานับปัจจุบันมามุ่งให้นักเรียนสำเร็จการศึกษาไปเท่านั้น แต่ยังต้องการให้นักเรียนเกิดความจริงใจออกมาไปถึงขีดสุดของศักยภาพ นักเรียนที่ควรติดตามผลนั้นจึงไม่ใช่นักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หากแต่ควรเป็นนักเรียนทุกกลุ่ม

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เน้นศึกษาเฉพาะบริการที่สนองความต้องการของนักศึกษาทางไกลโดยตรง คือ บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา และบริการจัดวางตัวบุคคลเท่านั้น ส่วนบริการรวบรวมข้อมูลและบริการติดตามผล ผู้วิจัยไม่ได้ทำการศึกษาเพราะเห็นว่าบริการรวบรวมข้อมูลมาให้บริการที่นักศึกษาทางไกลต้องการโดยตรง แต่เป็นบริการที่ครูแนะแนวหรือเจ้าหน้าที่แนะแนวต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาหรือผู้รับบริการมากที่สุด ทานองเดียวกันบริการติดตามผลก็มาให้บริการที่นักศึกษาทางไกลต้องการโดยตรง แต่เป็นบริการที่ครูแนะแนวหรือเจ้าหน้าที่แนะแนวต้องการทราบข้อมูล เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการแนะแนวของสถานศึกษาให้ดีขึ้น

การแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน

ความเป็นมา

งานแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนได้เกิดขึ้นมานานแล้ว เกิดขึ้นมาตั้งแต่เป็นกองการศึกษาผู้ใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา สิ่งยืนยันได้คือการบริการข่าวสารข้อมูลให้ประชาชนได้ทราบ การเปิดสอนวิชาชีพ การให้คำแนะนำปรึกษาก่อนเรียน ระหว่างเรียนหรือหลังเรียนวิชาสามัญและอาชีพ รวมทั้งการประเมินติดตามผล เป็นต้น มัคนี้กรมการศึกษานอกโรงเรียนโดยหน่วยศึกษานิเทศก์ร่วมกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคและจังหวัด จะพัฒนาระบบงานแนะแนวการศึกษา

และอาชีพนอกโรงเรียนให้เป็นระบบที่สมบูรณ์ และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางต่อประชากร
นอกโรงเรียนต่อไป (พัฒน์ สันทัด. 2530 : 49) ซึ่งสอดคล้องกับพิภพ กาญจนะ และ
ไพฑูริย์ หล้าคำแก้ว (2532 : 4) ที่กล่าวว่า งานแนะแนวการศึกษา นอกโรงเรียนมีเรื่อง
ที่เพิ่งจะเริ่มคิดเริ่มทำขึ้นกันในปัจจุบัน แต่งานแนะแนวได้ผสมผสานกับงานการศึกษา นอกโรงเรียน
ตามโครงการต่าง ๆ อยู่แล้ว ได้แก่ การจัดนิทรรศการและมุมต่าง ๆ ในห้องสมุดประชาชนจังหวัด
และอำเภอ งานบริการวัสดุทัศนศึกษา และการประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน
จังหวัด รายการวิทยุ โทรทัศน์ เพื่อการศึกษา สื่อสิ่งพิมพ์เผยแพร่ต่าง ๆ ฯลฯ

นอกจากนี้ ถิ่น แพเพเซอร์ (2532 : 3) ยังได้กล่าวถึงงานแนะแนวการศึกษา นอก
โรงเรียนว่า

"... กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้มีคำสั่งให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค
และจังหวัด จัดตั้งศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพขึ้น ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
ภาคและจังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 แต่การปฏิบัติตามคำสั่งไม่ค่อยเป็นมรรคเป็นผล
เท่าใดนัก เมื่อ ดร.วิรัช กุญมาศ ได้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
และจัดประชุมผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนทั่วประเทศ ณ จังหวัดพิษณุโลก เมื่อ
เดือนเมษายน 2531 ท่านได้กำชับให้ทุกศูนย์ฯ ดำเนินการจัดตั้งศูนย์แนะแนว เพราะ
เป็นนโยบายสำคัญของกรม นั้นแหละงานแนะแนวจึงเริ่มต้นตัวขึ้น ..."

จากนโยบายของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ได้มอบหมายให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ พร้อมทั้งขยายเครือข่ายไปทุกพื้นที่ในจังหวัด แต่การให้บริการ
แนะแนวนั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้ปฏิบัติมาเป็นเวลานานแล้ว โดยทำในลักษณะการ
นำข้อมูลและคำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะการศึกษาสายสามัญและการศึกษาสายอาชีพ ใน
ปัจจุบันศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดส่วนใหญ่ได้มองเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการ
ให้บริการแนะแนวอย่างมีระบบ จากรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
ทั่วประเทศ พบว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดหลายแห่งได้จัดตั้งศูนย์แนะแนวอย่างมีระบบ
บางศูนย์ฯ ยังขาดงบประมาณในการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์แนะแนว แต่ก็พยายามจัดกิจกรรมการ
แนะแนวอย่างต่อเนื่อง (จึง, (นามแฝง). 2532 : 6)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ถึงแม้ว่างานแนะแนวการศึกษาของโรงเรียนได้มีการทำมานานแล้วก็ตาม แต่จัดว่าลักษณะแทรกประสานอยู่ในกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งการดำเนินงานแนะแนวยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนและเป็นระบบ ในปัจจุบันนี้กรมการศึกษาของโรงเรียนได้พยายามให้ความสำคัญของการจัดบริการแนะแนว และพยายามหารูปแบบการจัดบริการแนะแนวที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการแนะแนวการศึกษาของโรงเรียน

ในการให้บริการแนะแนวการศึกษาของโรงเรียนนั้น มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (กรมการศึกษาของโรงเรียน. 2531 : 7)

1. เพื่อช่วยให้ผู้มารับบริการแนะแนวรู้จักตนเอง สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาด้านการศึกษาและอาชีพ
 2. เพื่อจัดบริการข่าวสารข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพแก่นักศึกษาและประชาชนที่มาขอรับบริการ
 3. เพื่อจัดบริการให้คำปรึกษาทางการศึกษาและอาชีพแก่นักศึกษาและประชาชนที่มาขอรับบริการ
 4. เพื่อติดตามผลนักศึกษาและประชาชนที่มาใช้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
- ทั้งนี้การจัดบริการแนะแนวการศึกษาของโรงเรียนได้มุ่งบริการแก่กลุ่มเป้าหมาย คือนักศึกษาของศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัดประเภทใดประเภทหนึ่ง และประชาชนทั่วไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยไม่พบว่ามีงานวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาทางไกลและความต้องการรับบริการแนะแนวมาก่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ การจัดบริการแนะแนวสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ การจัด

บริการแนะแนวการศึกษาออกโรงเรียน และงานวิจัยที่สัมพันธ์กับตัวแปรด้านต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2522 : 168 - 176) ได้ศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่อายุสามัญในกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่อายุมีปัญหาน้อย แต่มีความต้องการค่อนข้างมาก และเป็นความต้องการด้านหลักสูตร ต้องการเฉพาะเนื้อหาวิชาที่สำคัญ โดยจัดหาง่ายและเข้าใจได้เร็ว และเนื้อหาวิชาควรจัดเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ และการนำไปใช้ในการทำงานได้ ด้านการเรียนการสอนต้องการให้ครูหาวิธีสอนที่เข้าใจง่าย มีหลักเกณฑ์ มีอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับเรื่องที่สอน และควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสดำเนินงานในชั้นเรียน ด้านบริการของทางโรงเรียน ต้องการให้ทางโรงเรียนจัดอุปกรณ์และตำราแก่นักศึกษา และควรมีการจัดบริการแนะแนวการศึกษาหรืออาชีพ พร้อมทั้งบริการด้านการบ่มเพาะบวบ

บุญ เปิ่นเจริญ (2522 : 85 - 87) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว สังคม และการเรียนของนักศึกษาอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำประสบปัญหาส่วนตัว สังคม และการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง และนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลางและสูงประสบปัญหาสังคมมากที่สุด และประสบปัญหาการเรียนน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาผู้ใหญ่และนักศึกษาอาชีวศึกษามีปัญหาการเรียนมากที่สุด

กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 58 - 61) ได้ศึกษาปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง พบว่า นักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างมีปัญหาส่วนตัว การเรียน และสังคม ตามลำดับ นักเรียนชายมีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนหญิง และผู้มีอายุ 17-20 ปี มีปัญหาการเรียนและสังคมมากกว่ากลุ่มอายุ 21-39 ปี ส่วนผู้ที่แต่งงานแล้วจะมีปัญหาทั้ง 3 ด้าน แตกต่างจากผู้ที่ยังไม่แต่งงาน และผู้ที่มีอาชีพจะมีปัญหาสังคมและส่วนตัวต่างจากผู้ไม่มีอาชีพ

สิทธิพงศ์ สิทธิจร (2527 : 103 - 111) ได้ศึกษารูปแบบการจัดบริการการแนะแนว สำหรับผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จระดับ 4 ในจังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษา ครูใหญ่ และครู ในโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 ในจังหวัด นครปฐม จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนผู้ใหญ่ทั้ง 11 โรง ยังไม่มีการจัดระบบการแนะแนว แต่ มีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการแนะแนวที่โรงเรียนจัดคือ การปฐมนิเทศ อุปสรรคในการจัดกิจกรรม แนะแนวคือ งบประมาณนอกโรงเรียนยังไม่มีนโยบายสนับสนุนให้จัดกับการขาดผู้ที่มีริเริ่มใน การจัด แต่ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโรงเรียนผู้ใหญ่ควรจัดให้มีบุคลากรแนะแนวไว้ประจำ และ บริการแนะแนวที่จำเป็นควรจัดให้แก่นักศึกษามากที่สุดคือ บริการสนเทศ และปัญหาของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านส่วนตัว ด้านการเรียน โดยส่วนรวมค่อนข้างน้อย แต่ปัญหาด้านการ ศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง นอกจากนี้นักศึกษายังมีความต้องการปรับปรุง บุคลิกภาพให้ดีขึ้น ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีเรียนให้ได้ผล ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการ ศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพก่อนออกจากโรงเรียน ต้องการให้โรงเรียนมีบริการข่าวสาร เกี่ยวกับเรื่องอาชีพและการศึกษาต่ออย่างสม่ำเสมอ และรูปแบบการจัดบริการการแนะแนวที่ เหมาะสมสำหรับนักศึกษา คือ โรงเรียนควรจัดให้มีคณะกรรมการการแนะแนวขึ้นตรงต่อครูใหญ่ โดยครูใหญ่เป็นประธานคณะกรรมการเอง และแบ่งบริการทั้งห้าของบริการแนะแนวให้กรรมการ รับผิดชอบกันคนละหนึ่งบริการหรือสองบริการ

วิไลศักดิ์ วรรณศรี (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการบริการแนะแนว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 461 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย จำนวน 453 คน จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดขอนแก่น ใน ปีการศึกษา 2528 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้ง 2 ระดับมีความต้องการรับบริการแนะแนว อยู่ในเกณฑ์สูงเหมือนกัน และนักเรียนทั้ง 2 ระดับ มีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

ฉวี จ้อยสำเภา (2520 : 190) ได้ทำการศึกษาสำรวจความปรารถนาด้านการศึกษา สังคม และส่วนตัวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,126 คน พบว่า

นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความปรารถนาด้านการศึกษา สังคม และส่วนตัว โดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พาริตา ประธาน (2533 : 94 - 97) ได้สำรวจความต้องการบริการแนะแนว ของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแบบทางไกล และแบบชั้นเรียน ในปีการศึกษา 2532 ภาคเรียนที่ 2 ในกรุงเทพมหานคร เฉพาะฝ่ายฆราวาส จำนวน 600 คน จากการสำรวจ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการ แนะแนวอยู่ในระดับมากทุกด้าน

วรรณิ อารมย์สุข (2532 : 93 - 96) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการเพื่อจัด บริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอน ปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ในเขตจังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 จำนวน 221 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้งสองระดับ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลางค่อนข้างน้อย แต่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อแยกตามระดับชั้นแล้ว นักศึกษา ผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีปัญหาด้านการเรียน ด้านส่วนตัวในระดับปานกลาง และด้านสังคม ในระดับน้อย แต่มีความต้องการทั้งสามด้านในระดับมาก ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย มีปัญหาด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านส่วนตัวในระดับปานกลาง และมีความต้องการ ทั้งสามด้านในระดับมาก

พจนา กิยะสูตร (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดบริการแนะแนวตามสภาพที่จัดจริงและตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและ ผู้รับบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ แนะแนว และผู้รับบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 72 จังหวัด รวม 516 คน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสภาพที่จัดจริง ในการจัดบริการแนะแนว ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกด้าน ส่วนความ คาดหวังในการจัดบริการแนะแนวมีความคาดหวังอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน

งานวิจัยต่างประเทศ

เพอร์วิส (Purvis. 1980 : 163 - 175) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเปิด พบว่า นักศึกษาขาดทักษะในการแสดงออกทุกด้าน เนื่องจากวิธีเรียนนั้น มหาวิทยาลัยเปิดใช้สื่อการสอนในรูปแบบสื่อประสมเป็นหลัก ทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพแล้วทิ้งช่วงว่างจากการเรียนนานจนทำให้ขาดทักษะในการอ่าน การเขียน และความเข้าใจ เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่เรียนต่อเนื่องกันมา นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่เรียนวิธีนี้ต้องศึกษาด้วยตนเอง ต้องโดดเดี่ยว รู้สึกเหงา เนื่องจากไม่มีเพื่อนร่วมปริญญานในการเรียน

คัลป์ (Culp. 1981 : 145 - 149) ได้วิเคราะห์การให้บริการด้านกิจการนักศึกษาที่วิทยาลัยชุมชนซิมินอล (Siminole) โดยใช้นิยามสอบถามสอบถามนักศึกษาใหม่ นักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยมากกว่าสองภาคเรียน และนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า บริการที่เป็นประโยชน์กับนักศึกษาคือ การรับน้องใหม่ การทดสอบ และการจัดหางาน บริการให้คำปรึกษาและอาชีพ และเทคนิคการเรียน และการปฐมนิเทศ ส่วนนักศึกษาใหม่สนใจที่จะใช้บริการให้คำปรึกษาด้านการเรียนและอาชีพ บริการปฐมนิเทศและเทคนิคการเรียน และนักศึกษาผู้ใหญ่มองเห็นว่าบริการจัดหางานในระหว่างศึกษา บริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษามีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาใหม่ และนักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยมากกว่าสองภาคเรียนไม่สนใจบริการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม

แฟรงเคนสไตน์ (Frankenstein. 1985 : 173-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก เพื่อพัฒนาและปรับปรุงด้านกิจการนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้บริการด้านกิจการนักศึกษา ได้แก่ บริการให้คำปรึกษา กระบวนการรับนักศึกษา การให้คำปรึกษาอาชีพ และส่วนตัวทุนการศึกษา บริการสนเทศ บริการพัฒนานักศึกษา บริการวิจัยและประเมินผลทุนการศึกษา บริการสนเทศกิจการนักศึกษา ห้องสมุด บริการด้านอาหาร บริการซ่อมบำรุง บริการนักศึกษาภาคค่ำ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญบริการต่าง ๆ เหล่านี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ช่วยให้กองกิจการนักศึกษาได้นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาบริการต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

ไชด์ (Childs. 1972 : 547-A) ได้ศึกษาการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัย ภาครัฐของสหรัฐอเมริกา และพบว่าบริการนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ โดยมีโปรแกรมสนองตอบ ความต้องการของนักศึกษาเป็นรายบุคคล นักศึกษาต้องการบริการต่าง ๆ น้อย แต่บริการที่ต้องการ ช่วยเหลือมากที่สุดคือ การจัดวางตัวบุคคล และความปลอดภัย สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการ จัดบริการนักศึกษาภาครัฐ ได้แก่ บริการห้องสมุด การวางแผนการเรียน สถานที่ การพบปะ สังสรรค์ ร้านอาหาร บริการสุขภาพ สโมสรนักศึกษา และควรรับบริการอาหารจนกระทั่งนักศึกษา เริ่มเข้าเรียน

จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการจัดบริการแนะแนวให้แก่ นักศึกษา ผู้ใหญ่ก็ยังมีน้อย และส่วนมากยังจัดบริการไม่ครบทั้ง 5 บริการ คือ บริการรวบรวมข้อมูล บริการ สนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศ อายุ และระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน ส่วนมากมีปัญหาด้านการเรียน ปัญหา ด้านส่วนตัว และปัญหาด้านสังคมแตกต่างกัน และยังมีความต้องการรับบริการแนะแนวนานหลาย ๆ ด้านไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะบริการสนเทศด้านการศึกษาและอาชีพ บริการจัดหางานและบริการ ให้คำปรึกษา ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาทางไกลเพศชายและเพศหญิง มีปัญหาแตกต่างกัน
2. นักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน
3. นักศึกษาทางไกลที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน
4. นักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน
5. นักศึกษาทางไกลที่อยู่ ณ เขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน
6. นักศึกษาทางไกลเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน
7. นักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน

8. นักศึกษาทางไกลที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน
9. นักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน
10. นักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด านภาคเหนือ ต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาทางไกลที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พุทธศักราช 2530 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2533 ภาคเรียนที่ 2 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ จำนวน 16 จังหวัด ซึ่งมีนักศึกษาทางไกลจำนวนทั้งสิ้น 22,635 คน โดยเป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 14,951 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 7,684 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาทางไกลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ ตามข้อ 1. จำนวน 420 คน ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างนี้ ผู้วิจัยได้มาโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1969 : 1088) ให้ความคลาดเคลื่อนระดับ .05 ตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n แทน กลุ่มตัวอย่าง

N แทน ประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อน

ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยได้แบ่งพื้นที่จังหวัดในเขตภาคเหนือ 16 จังหวัด ตามลักษณะที่ตั้งและความคล้ายคลึงด้านภาษาและวัฒนธรรมออกเป็น 4 เขต คือ (บุญเลิศ มาแสง. 2530 : 186)

- เขตอิงคอย (ภาคเหนือตอนบนสุด) ได้แก่ เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
- เขตหล่ายคอย (ภาคเหนือตอนบน) ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง

แม่ฮ่องสอน

- เขตมหาราช (ภาคเหนือตอนกลาง) ได้แก่ อุตรดิตถ์ ตาก สุโขทัย

กำแพงเพชร

- เขตสี่แคว (ภาคเหนือตอนล่าง) ได้แก่ พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์

นครสวรรค์

ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มจังหวัดมาร้อยละ 25 ของแต่ละเขตด้วยการจับสลาก ได้จำนวน 4 จังหวัด คือ แพร่ ลำพูน อุตรดิตถ์ และนครสวรรค์

2.2 ใช้วิธีสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยกำหนดช่วงและสุ่มจากเลขประจำตัวของนักศึกษาทางไกลที่ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทั้ง 4 จังหวัด จำนวน 420 คน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนักศึกษาทางไกลของจังหวัดที่ได้รับการสุ่มและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้นเรียน	จำนวนนักศึกษาทางไกล			กลุ่มตัวอย่าง		
	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	รวม	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	รวม
จังหวัด						
แพร่	787	354	1,141	60	30	90
ลำพูน	354	166	520	30	15	45
อุดรศักดิ์	314	213	527	30	15	45
นครสวรรค์	2,124	1,123	3,247	160	80	240
รวม	3,579	1,856	5,435	280	140	420

วิธีสร้างเครื่องมือทำฐานการวิจัย

เครื่องมือทำฐานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่รับผิดชอบงานแนะแนว และงานการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล และนักศึกษาทางไกล เพื่อนำข้อมูลและความคิดเห็นมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับงานแนะแนวจากทฤษฎีต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับลักษณะบริการต่าง ๆ และขอบข่ายงานในแต่ละบริการ

3. กำหนดขอบข่ายของปัญหานักศึกษาทางไกลและความต้องการรับบริการแนะแนวที่จะศึกษา โดยพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาทางไกล และบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพบและควรจะต้องจัดบริการให้แก่ นักศึกษาได้

4. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales)

5. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเสนอประธานคณะกรรมการ กรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ดร.สุชิน เพชรภักย์ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง อาจารย์ปาน กิมปี อาจารย์ทวีป อภิสิทธิ์ และอาจารย์สุชิน สวนศรี พิจารณาความเหมาะสม ทั้งด้านภาษาที่ใช้ และขอบข่ายงานแต่ละข้อคำถามของแบบสอบถาม เพื่อให้แบบสอบถามมีความ ชัดเจน และครอบคลุมตามวัตถุประสงค์เป็นการหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากประธานกรรมการ กรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมส่วนที่บกพร่อง

7. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาทางไกลของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงราย จำนวน 50 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อตรวจสอบว่ามีคำถามข้อใดที่นักศึกษาทางไกลยังไม่เข้าใจแล้วจึงเอาแบบสอบถามนั้นมาแก้ไขอีกครั้ง และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้เท่ากับ 0.91

8. นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้กับนักศึกษาทางไกลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเชียงรายที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้กับนักศึกษาทางไกลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด นนทบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 จังหวัด คือ แพร่ ลำพูน อุตรดิตถ์ และนครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยสร้างเป็นแบบสอบถามปัญหาของ นักศึกษาทางไกลและความต้องการได้รับการแนะแนว จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ในภาคเหนือ ในลักษณะแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) และสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open form) เกี่ยวกับปัญหานักศึกษาทางไกลและความต้องการบริการแนะแนว ซึ่งแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทางไกล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน และเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ

ตอนที่ 2 เป็นปัญหาของนักศึกษาทางไกล ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 4 ระดับคือ ไม่เป็นปัญหา เป็นปัญหาน้อย เป็นปัญหามากปานกลาง เป็นปัญหามาก โดยแบ่งออกเป็นปัญหา 3 ด้านคือ

- 1) ปัญหาด้านการเรียน
- 2) ปัญหาด้านส่วนตัว
- 3) ปัญหาด้านสังคม

ตอนที่ 3 เป็นความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 4 ระดับ คือ ไม่ต้องการ ต้องการน้อย ต้องการปานกลาง ต้องการมาก โดยแบ่งออกเป็น 3 บริการคือ

- 1) บริการสนเทศ
- 2) บริการให้คำปรึกษา
- 3) บริการจัดวางตัวบุคคล

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการกำหนดคะแนนของตัวเลือกสำหรับแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่านี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ คือ

ตอนที่ 2	ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ	เป็นปัญหามาก	ให้ 3 คะแนน
	ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ	เป็นปัญหามากปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
	ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ	เป็นปัญหาน้อย	ให้ 1 คะแนน
	ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ	ไม่เป็นปัญหา	ให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 3	ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ	ต้องการมาก	ให้ 3 คะแนน
	ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ	ต้องการปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
	ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ	ต้องการน้อย	ให้ 1 คะแนน
	ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ	ไม่ต้องการ	ให้ 0 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือราชการเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นครสวรรค์ อุดรดิตต์ แพร่ และลำพูน
2. ผู้วิจัยไปติดต่อกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 จังหวัด เพื่อขออนุญาตบรรจุวาระในการประชุมประจำเดือนของครูประจำกลุ่มนักศึกษาทางไกล
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปอธิบายและชี้แจงการตอบแบบสอบถามให้ครูประจำกลุ่มของ นักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 จังหวัด ในที่ประชุมประจำเดือนของครูประจำกลุ่ม นักศึกษาทางไกล เพื่อให้ครูประจำกลุ่มนำแบบสอบถามไปให้นักศึกษาตอบ และรวบรวมส่งผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 ฉบับ มีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 15 ฉบับ คงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 405 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาแยกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามคือ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน และเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดในภาคเหนือแล้วคำนวณหาค่าร้อยละ ส่วนที่เป็นปัญหาของนักศึกษาทางไกลและความต้องการ รับประทานอาหารของนักศึกษาทางไกลกระทำโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความ

เบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test และกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยใช้ F-test ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Sciences Version-X) ณ ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Σfx แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

Σfx^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

2.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าพิจารณาใน t-distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป และ

วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F

MS_b แทน ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อผลการวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Studentized q -Statistic แบบ Newman Keuls Method (Winer. 1971 : 210 - 218)

$$q = \frac{\bar{T}_{\text{largest}} - \bar{T}_{\text{smallest}}}{\sqrt{MS_{\text{error}}/\tilde{n}}}$$

เมื่อ q แทน ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย

$\bar{T}_{\text{largest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่มากที่สุด

$\bar{T}_{\text{smallest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่น้อยที่สุด

MS_{error} แทน Mean Square ของความคลาดเคลื่อน หรือ MS_w

$\tilde{n}$ แทน Harmonic Mean ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. ค่าสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1972 : 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

- เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด
 S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 ΣS_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนเป็นรายข้อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การแปลความหมายมีความเข้าใจตรงกัน ดังนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน Sum of Square
MS	แทน Mean Square
t	แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม
F	แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่ม
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เกณฑ์การจัดระดับค่าคะแนนเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย 2.26-3.00	ถือว่า เป็นปัญหามาก, มีความต้องการมาก
คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.25	ถือว่า เป็นปัญหามากกลาง, มีความต้องการปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 0.76-1.50	ถือว่า เป็นปัญหาน้อย, มีความต้องการน้อย
คะแนนเฉลี่ย 0.00-0.75	ถือว่า ไม่เป็นปัญหา, ไม่มีความต้องการ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาทางไกล โดยจำแนกตามกลุ่มปัญหา 3 ด้านคือ ด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และด้านสังคม

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาทางไกล โดยวิเคราะห์เป็นรายด้านและโดยส่วนรวม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน และเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านภาคเหนือ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล โดยจำแนกตามกลุ่มความต้องการ 3 บริการคือ บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา และบริการจัดวางตัวบุคคล

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล โดยวิเคราะห์เป็นรายบริการและโดยส่วนรวม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน และเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านภาคเหนือ

ตอนที่ 6 วิเคราะห์ความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาทางไกล และความต้องการรับบริการแนะแนวจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน น่านภาคเหนือ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 405 คน

ดังรายละเอียดในตาราง 2 - 6

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จานนตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	180	44.40
หญิง	225	55.60
รวม	405	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีนักศึกษาหญิงมากกว่า นักศึกษาชาย คือนักศึกษาหญิงร้อยละ 55.60 และนักศึกษาชายร้อยละ 44.40

ตาราง 3 จำนวนร้อยละของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
14-25 ปี	364	89.90
26-35 ปี	28	6.90
36 ปีขึ้นไป	13	3.20
รวม	405	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีอายุอยู่ระหว่าง 14-25 ปี จำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 89.90 รองลงมาคืออายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 6.90 และอายุ 36 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 3.20

ตาราง 4 จำนวนร้อยละของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามระดับชั้นเรียน

ระดับชั้นเรียน	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	267	65.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย	138	34.10
รวม	405	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 65.90 และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 34.10

ตาราง 5 จำนวนร้อยละของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา
ในระบบโรงเรียน

พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	15	3.70
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	281	69.40
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	109	26.90
รวม	405	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน โดยเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนมากที่สุด ร้อยละ 69.40 รองลงมาคือเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 26.90 และเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 3.70

ตาราง 6 จำนวนร้อยละของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามเขตของศูนย์การศึกษา
นอกรโรงเรียนจังหวัดภาคเหนือ

เขตของศูนย์การศึกษา นอกรโรงเรียนจังหวัดภาคเหนือ	จำนวน	ร้อยละ
อิงคอย	90	22.20
หล่ายคอย	45	11.10
มหาราช	45	11.10
สี่แคว	225	55.60
รวม	405	100.00

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีนักศึกษาที่อยู่เขตสี่แคว
จำนวนมากที่สุด ร้อยละ 55.60 รองลงไปคือ เขตอิงคอย ร้อยละ 22.20 เขตหล่ายคอย
และเขตมหาราชเท่ากัน ร้อยละ 11.10

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาทางไกล โดยจำแนกตามกลุ่มปัญหา 3 ด้านคือ
ด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และด้านสังคม ดังรายละเอียดในตาราง 7 - 9

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านการเรียน ของนักศึกษา
ทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ปัญหาด้านการเรียน	$\bar{X}$	S.D.
1. เนื้อหาวิชาแบบเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง	1.13	1.00
2. ระยะเวลาในการเรียนตามหลักสูตรสั้นเกินไป	0.96	1.05
3. รายการวิทยุประกอบการเรียนรับฟังได้ไม่ชัดเจน	1.13	1.13
4. สถานที่พบกลุ่มอยู่ไกล ไม่สะดวกต่อการไปพบกลุ่ม	0.59	0.96
5. การจัดกิจกรรมพบกลุ่มไม่ช่วยแก้ปัญหาการเรียน	0.66	0.92
6. เวลาในการจัดกิจกรรมพบกลุ่มมีน้อยเกินไป	0.96	1.03
7. ครูประจำกลุ่มไม่เปิดโอกาสให้พูดคุย อภิปรายปัญหาการเรียนมาก เท่าที่ควร	0.63	0.97
8. หนังสือแบบเรียนหาซื้อยาก	0.84	1.16
รวม	0.86	0.60

จากตาราง 7 แสดงว่าปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมพบว่าเป็นปัญหาน้อย ($\bar{X} = 0.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เนื้อหาวิชาแบบเรียนไม่เอื้อต่อการรู้ด้วยตนเอง และรายการวิทยุประกอบการเรียนรับฟังได้ไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 1.13$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเป็นปัญหาน้อย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือครูประจำกลุ่มไม่เปิดโอกาสให้พูดคุย อภิปรายปัญหาการเรียนมากเท่าที่ควร ($\bar{X} = 0.63$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่เป็นปัญหา

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านส่วนตัว ของนักศึกษา
ทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ปัญหาด้านส่วนตัว	$\bar{X}$	S.D.
1. มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน	0.21	0.56
2. มีความคิดบกพร่องด้านสายตา	0.31	0.71
3. มีความบกพร่องในด้านการฟัง	0.31	0.68
4. ขาดความมั่นใจในตนเอง	0.82	0.95
5. มีอารมณ์หงุดหงิดเป็นประจำโดยไม่ทราบสาเหตุ	0.60	0.86
6. มีความรู้สึกลัวและวิตกกังวลในเรื่องส่วนตัวอยู่เสมอ	0.59	0.86
7. มีค่าใช้จ่ายในการเรียนไม่เพียงพอ	0.67	0.94
8. สิ่งแวดล้อมภายในบ้านไม่เหมาะสมกับการอ่านหนังสือ	0.60	0.93
9. มีความขัดแย้งระหว่างพี่น้อง	0.27	0.61
10. ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว	0.37	0.78
รวม	0.47	0.45

จากตาราง 8 แสดงว่าปัญหาด้านส่วนตัวของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมพบว่าไม่เป็นปัญหา ($\bar{X} = 0.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ขาดความมั่นใจในตนเอง ($\bar{X} = 0.82$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเป็นปัญหาน้อย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ($\bar{X} = 0.21$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่เป็นปัญหา

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านสังคม ของนักศึกษา
ทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ปัญหาด้านสังคม	$\bar{X}$	S.D.
1. มีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนเพศเดียวกัน	0.37	0.71
2. มีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างเพศ	0.60	0.90
3. ขาดเพื่อนสนิทที่จะปรึกษาพูดคุยปัญหาส่วนตัว	0.55	0.87
4. ความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อนร่วมกลุ่มเสมอ	0.44	0.69
5. เพื่อนร่วมกลุ่มไม่ยอมรับความสามารถ	0.38	0.67
6. ความคิดเห็นไม่ตรงกับครูประจำกลุ่ม	0.32	0.65
7. ความสัมพันธ์กับครูประจำกลุ่มไม่ดี	0.21	0.52
8. มีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	0.36	0.67
9. มีปัญหาในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด คนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ครูประจำกลุ่ม	0.62	0.96
10. ไม่ทราบจะวางตัวอย่างไรในสังคม	0.66	0.94
รวม	0.45	0.47

จากตาราง 9 แสดงว่าปัญหาด้านสังคมของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมพบว่าไม่เป็นปัญหา ($\bar{X} = 0.45$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่ทราบว่าจะวางตัวอย่างไรในสังคม ($\bar{X} = 0.66$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่เป็นปัญหา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับครูประจำกลุ่มไม่ดี ($\bar{X} = 0.21$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่เป็นปัญหา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาทางไกล จำนวนตามเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน
พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน และเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ
ดังรายละเอียดในตาราง 10 - 16

ตาราง 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาของนักศึกษาทางไกลที่มีเพศต่างกัน

ปัญหา	ชาย (n = 180)		หญิง (n = 225)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการเรียน	0.89	0.59	0.84	0.61	0.82
ด้านส่วนตัว	0.47	0.47	0.48	0.43	0.23
ด้านสังคม	0.50	0.51	0.41	0.44	1.97*
รวม	0.60	0.41	0.56	0.38	1.09

จากตาราง 10 แสดงว่านักศึกษาทางไกลเพศชายและเพศหญิงมีปัญหารโดยส่วนรวม
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาทางไกลเพศ
ชายมีปัญหาด้านสังคมมากกว่านักศึกษาเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาของนักศึกษาทางไกลที่มีอายุแตกต่างกัน

ปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.66	0.33	0.91
	ภายในกลุ่ม	402	146.42	0.36	
	รวม	404	147.09		
ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.13	0.06	0.32
	ภายในกลุ่ม	402	81.15	0.20	
	รวม	404	81.28		
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.93	0.47	2.11
	ภายในกลุ่ม	402	89.15	0.22	
	รวม	404	90.09		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.27	0.14	0.88
	ภายในกลุ่ม	402	62.71	0.16	
	รวม	404	62.98		

จากตาราง 11 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาของนักศึกษาทางไกลที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน

ปัญหา	มัธยมศึกษาตอนต้น (n=267)		มัธยมศึกษาตอนปลาย (n=138)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการเรียน	0.81	0.58	0.96	0.63	2.29*
ด้านส่วนตัว	0.47	0.42	0.48	0.49	0.11
ด้านสังคม	0.41	0.43	0.53	0.53	2.33**
รวม	0.55	0.37	0.63	0.43	1.98

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีปัญหาด้านการเรียน และสังคมมากกว่านักศึกษาที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาของนักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน

ปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.50	0.75	2.07
	ภายในกลุ่ม	402	145.59	0.36	
	รวม	404	147.09		
ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.20	0.10	0.49
	ภายในกลุ่ม	402	81.09	0.20	
	รวม	404	81.28		
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.19	0.85
	ภายในกลุ่ม	402	89.71	0.22	
	รวม	404	90.09		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.19	0.10	0.61
	ภายในกลุ่ม	402	62.79	0.16	
	รวม	404	62.98		

จากตาราง 13 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาของนักศึกษาทางไกลที่อยู่ ณ เขตของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคเหนือต่างกัน

ปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	9.05	3.01	8.76***
	ภายในกลุ่ม	401	138.04	0.34	
	รวม	404	147.09		
ด้านส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	0.40	0.13	0.66
	ภายในกลุ่ม	401	80.88	0.20	
	รวม	404	81.28		
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.63	0.56	2.53
	ภายในกลุ่ม	401	88.42	0.22	
	รวม	404	90.09		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.14	0.71	4.71**
	ภายในกลุ่ม	401	60.84	0.15	
	รวม	404	62.98		

จากตาราง 14 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดน่านภาคเหนือมีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านภาคเหนือ
ต่างกัน มีปัญหาด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สำหรับปัญหาที่พบ
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์
พบผลดังตาราง 15 - 16

ตาราง 15 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาด้านการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาทางไกลที่อยู่
ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านภาคเหนือต่างกัน

เขตของศูนย์การศึกษา นอกรโรงเรียนจังหวัด น่านภาคเหนือ		สี่แคว	อิงคอย	หล่ายคอย	มหาราช
	$\bar{X}$	0.76	0.88	0.95	1.24
สี่แคว	0.76	-	0.12	0.19	0.48*
อิงคอย	0.88		-	0.07	0.36*
หล่ายคอย	0.95			-	0.29*
มหาราช	1.24				-

จากตาราง 15 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตมหาราชมีปัญหาด้านการเรียนมากกว่า
กว่านักศึกษาที่อยู่ในเขตสี่แคว อิงคอย และหล่ายคอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาโดยรวมเป็นรายคู่ของนักศึกษาทางไกล
ที่อยู่นอกเขตศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านภาคเหนือต่างกัน

เขตของศูนย์การศึกษา นอกรโรงเรียนจังหวัด น่านภาคเหนือ		สี่แคว	อิงคอย	หล่ายคอย	มหาราช
	$\bar{X}$	0.53	0.58	0.60	0.77
สี่แคว	0.53	-	0.05	0.07	0.24*
อิงคอย	0.58		-	0.02	0.19*
หล่ายคอย	0.60			-	0.17*
มหาราช	0.77				-

จากตาราง 16 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่นอกเขตมหาราช มีปัญหาโดยรวม
มากกว่านักศึกษาที่อยู่นอกเขตสี่แคว อิงคอย และหล่ายคอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความต้องการได้รับการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล จำนวน
ตามกลุ่มความต้องการ 3 ด้านคือ บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา และบริการจัดวางตัวบุคคล
ดังแสดงในตาราง 17 - 19

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการรับบริการสนเทศของ
นักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

บริการสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.
1. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดการเรียนทางไกล	1.93	1.04
2. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเรียนที่ดี	2.20	0.91
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อเมื่อเรียนจบ	2.17	1.01
4. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดอาชีพต่าง ๆ	2.08	0.98
5. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับสมัครงาน	2.08	1.03
6. ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์เข้าทำงาน	2.03	1.06
7. ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ	1.81	1.03
8. ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนชีวิตในสังคม	1.74	1.04
9. ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับเพื่อนเพศเดียวกัน	1.39	1.03
10. ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างเพศ	1.37	1.03
11. ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว	1.51	1.12
12. ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลทั่วไป	1.67	1.07
รวม	1.83	0.69

จากตาราง 17 แสดงว่าความต้องการรับบริการสนทนาศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมพบว่ามีความต้องการปานกลาง ($\bar{X} = 1.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเรียนที่ดี ($\bar{X} = 2.20$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมีความต้องการปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างประเทศ ($\bar{X} = 1.37$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมีความต้องการน้อย

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการรับบริการให้คำปรึกษา
ของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

บริการให้คำปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.
1. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับ อาชีพที่สนใจ	2.21	0.90
2. การให้คำปรึกษาปัญหาการเรียน	2.29	0.83
3. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาต่อ	2.22	0.92
4. การให้คำปรึกษาในการเลือกอาชีพ	2.08	0.94
5. การให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสม	1.79	0.95
6. การให้คำปรึกษาปัญหาการปรับตัวเข้ากับบุคคลภายในครอบครัว	1.45	1.06
7. การให้คำปรึกษาปัญหาการปรับตัวเข้ากับบุคคลทั่วไป	1.63	1.00
8. การให้คำปรึกษาปัญหาด้านอารมณ์	1.51	1.04
9. การให้คำปรึกษาปัญหาด้านสุขภาพทางกาย	1.57	1.01
10. การให้คำปรึกษาด้านการใช้จ่ายเงิน	1.46	1.10
รวม	1.82	0.67

จากตาราง 18 แสดงว่าความต้องการรับบริการให้คำปรึกษาของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมพบว่ามีความต้องการปานกลาง ($\bar{X} = 1.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การให้คำปรึกษาปัญหาด้านการเรียน ($\bar{X} = 2.29$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมีความต้องการมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การให้คำปรึกษาปัญหาการปรับตัวเข้ากับบุคคลภายในครอบครัว ($\bar{X} = 1.45$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมีความต้องการน้อย

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคล
ของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

บริการจัดวางตัวบุคคล	$\bar{X}$	S.D.
1. การช่วยเหลือในการเลือกวิชาเรียนที่เหมาะสม	2.18	0.91
2. การช่วยเหลือในการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อเมื่อเรียนจบ หลักสูตรแล้ว	2.22	0.95
3. การช่วยเหลือในการเลือกสถาบันที่จะศึกษาต่อเมื่อเรียนจบ หลักสูตรแล้ว	2.19	0.97
4. การช่วยเหลือในการเลือกอาชีพและแหล่งประกอบอาชีพ	2.08	0.97
5. การช่วยเหลือในการเลือกแหล่งฝึกอาชีพ	0.07	0.97
6. การช่วยเหลือในการจัดหางานพิเศษให้ทำในขณะที่กำลังศึกษาอยู่	2.01	1.09
7. การช่วยเหลือในการจัดทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษา	1.92	1.08
รวม	2.10	0.72

จากตาราง 19 แสดงว่าความต้องการจัดวางตัวบุคคลของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมพบว่ามีความต้องการปานกลาง ($\bar{X} = 2.10$) และเมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การช่วยเหลือในการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อเมื่อ
เรียนจบหลักสูตรแล้ว ($\bar{X} = 2.22$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มีความต้องการปานกลาง และ
มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การช่วยเหลือในการจัดทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษา ($\bar{X} = 1.92$)
ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ต้องการปานกลาง

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนว จำนวนตามเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน และเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนภาคเหนือ ดังรายละเอียดในตาราง 20 - 32

ตาราง 20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกลที่มีเพศต่างกัน

ความต้องการบริการแนะแนว	ชาย (n = 180)		หญิง (n = 225)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
บริการสนเทศ	1.81	0.70	1.84	0.69	0.40
บริการให้คำปรึกษา	1.83	0.68	1.81	0.67	0.30
บริการจัดวางตัวบุคคล	2.06	0.71	2.12	0.72	0.80
รวม	1.89	0.61	1.90	0.59	0.31

จากตาราง 20 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมและแต่ละบริการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษา
ทางไกล ที่มีอายุต่างกัน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
บริการ สารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.12	3.06	6.51**
	ภายในกลุ่ม	402	188.99	0.47	
	รวม	404	195.11		
บริการรหัส คำปรึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.70	0.85	1.89
	ภายในกลุ่ม	402	180.79	0.45	
	รวม	404	182.50		
บริการจัดวาง ตัวบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	3.78	1.89	3.74*
	ภายในกลุ่ม	402	203.45	0.51	
	รวม	404	207.23		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.48	1.74	5.10**
	ภายในกลุ่ม	402	140.40	0.35	
	รวม	404	143.88		

จากตาราง 21 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการแนะแนวเป็นรายบริการ พบว่า นักศึกษาทางไกลที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการรับบริการสนเทศและบริการจัดวางตัวบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ สำหรับบริการที่พบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของนิวแมน-คูลส์ พบผลดังตาราง 22 - 24

ตาราง 22 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการสนเทศเป็นรายคู่ของนักศึกษาทางไกล ที่มีอายุต่างกัน

อายุ		36 ปีขึ้นไป	14-25 ปี	26-35 ปี
	$\bar{X}$	1.61	1.80	2.20
36 ปีขึ้นไป	1.61	-	0.19	0.65*
14-25 ปี	1.80		-	0.46*
26-35 ปี	2.20			-

จากตาราง 22 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีความต้องการรับบริการสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 14-25 ปี และ 36 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลเป็นรายคู่
ของนักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกัน

อายุ		36 ปีขึ้นไป	14-25 ปี	26-35 ปี
	$\bar{X}$	1.65	2.10	2.30
36 ปีขึ้นไป	1.65	-	0.45*	0.65*
14-25 ปี	2.10		-	0.20
26-35 ปี	2.30			-

จากตาราง 23 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่มีอายุระหว่าง 14-25 ปี และมีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลมากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมเป็นรายคู่
ของนักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกัน

อายุ		36 ปีขึ้นไป	14-25 ปี	26-35 ปี
	$\bar{X}$	1.64	1.88	2.20
36 ปีขึ้นไป	1.64	-	0.24	0.56*
14-25 ปี	1.88		-	0.32
26-35 ปี	2.20			-

จากตาราง 24 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีความต้องการ
บริการแนะแนวโดยส่วนรวมมากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตาราง 25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการบริการของนักศึกษาทางไกลที่มีระดับ
ชั้นเรียนต่างกัน

ปัญหา	มัธยมศึกษาตอนต้น (n=267)		มัธยมศึกษาตอน ปลาย (n=138)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
บริการสนเทศ	1.80	0.72	1.89	0.63	1.39
บริการให้คำปรึกษา	1.84	0.66	1.78	0.69	0.82
บริการจัดวางตัวบุคคล	2.06	0.71	2.16	0.72	1.24
รวม	1.88	0.61	1.92	0.58	0.68

จากตาราง 25 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการแนะแนวโดยรวม และเป็นรายการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษา
ที่มีพื้นฐานการศึกษาระบบโรงเรียนต่างกัน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
บริการสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.82	1.41	2.95*
	ภายในกลุ่ม	402	192.29	0.48	
	รวม	404	195.11		
บริการให้ คำปรึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.40	1.20	2.67
	ภายในกลุ่ม	402	180.10	0.45	
	รวม	404	182.50		
บริการจัด วางตัวบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.56	0.28	0.55
	ภายในกลุ่ม	402	206.66	0.51	
	รวม	404	207.23		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.31	0.65	1.84
	ภายในกลุ่ม	402	142.57	0.35	
	รวม	404	143.88		

จากตาราง 26 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายบริการ พบว่า นักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับบริการที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจะทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ พบผลดังตาราง 27

ตาราง 27 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการสนเทศเป็นรายคู่ของนักศึกษาทางไกล ที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน

พื้นฐานการศึกษาในระบบ โรงเรียน		จบชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6	จบชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3	จบชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4
	$\bar{X}$	1.78	1.92	2.10
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	1.78	-	0.14	0.32*
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	1.92		-	0.18*
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	2.10			-

จากตาราง 27 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความต้องการรับบริการสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษา
ทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคเหนือต่างกัน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
บริการสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	9.57	3.19	6.89***
	ภายในกลุ่ม	401	185.54	0.46	
	รวม	404	195.11		
บริการคำปรึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.98	1.33	2.98*
	ภายในกลุ่ม	401	178.52	0.44	
	รวม	404	182.50		
การจัดวางตัวบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	3	7.13	2.38	4.77**
	ภายในกลุ่ม	401	200.09	0.50	
	รวม	404	207.23		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	6.40	2.13	6.21***
	ภายในกลุ่ม	401	135.49	0.34	
	รวม	404	143.88		

จากตาราง 28 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดน่านแตกต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายบริการพบว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านแตกต่างกัน มีความต้องการรับบริการสนเทศ บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการให้คำปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01 และ .05 ตามลำดับ สำหรับบริการที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ พบผลดังตาราง 29 - 32

ตาราง 29 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการสนเทศเป็นรายคู่ของนักศึกษาทางไกล ที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านแตกต่างกัน

เขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่าน		สี่แคว	มหาราช	หล่ายคอย	อิงคอย
$\bar{X}$		1.70	1.83	2.01	2.05
สี่แคว	1.70	-	0.13	0.31*	0.35*
มหาราช	1.83		-	0.18	0.22
หล่ายคอย	2.01			-	0.04
อิงคอย	2.05				-

จากตาราง 29 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตอิงคอย และเขตหล่ายคอยมีความต้องการรับบริการสนเทศมากกว่านักศึกษาที่อยู่ในเขตสี่แควอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 30 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการให้คำปรึกษาเป็นรายคู่ของ
นักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน

เขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด		สี่แคว	มหาราช	อิงคอย	หล่ายคอย
ในภาคเหนือ					
	$\bar{X}$	1.74	1.79	1.95	1.98
สี่แคว	1.74	-	0.05	0.21	2.24*
มหาราช	1.79		-	0.16	0.19
อิงคอย	1.95			-	0.03
หล่ายคอย	1.98				-

จากตาราง 30 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตหล่ายคอยมีความต้องการรับบริการ
ให้คำปรึกษามากกว่านักศึกษาที่อยู่ในเขตสี่แคว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 31 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลเป็นรายคู่ของ
นักศึกษาทางไกลที่อยู่นอกเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคเหนือแตกต่างกัน

เขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ	$\bar{X}$	สี่แคว	หล่ายคอย	มหาราช	อิงคอย
		1.98	2.15	2.27	2.37
สี่แคว	1.98	-	0.17	0.25	0.39*
หล่ายคอย	2.15		-	0.12	0.22
มหาราช	2.27			-	0.10
อิงคอย	2.37				-

จากตาราง 31 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่นอกเขตอิงคอยมีความต้องการรับบริการ
จัดวางตัวบุคคลมากกว่านักศึกษาที่อยู่นอกเขตสี่แควอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมเป็นรายคู่
ของนักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านภาคเหนือแตกต่างกัน

เขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด น่านภาคเหนือ		สื่คว	มหาราช	หล่ายคอย	อิงคอย
$\bar{X}$		1.78	1.92	2.03	2.07
สื่คว	1.78	—	0.14	0.24*	0.29*
มหาราช	1.92		—	0.11	0.15
หล่ายคอย	2.03			—	0.04
อิงคอย	2.07				—

จากตาราง 32 แสดงว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตอิงคอยและเขตหล่ายคอยมีความ
ต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมมากกว่านักศึกษาที่อยู่ในเขตสื่ควอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตอนที่ 6 วิเคราะห์ความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาทางไกล
และความต้องการรับบริการแนะแนวจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านภาคเหนือ สรุปได้
ดังตาราง 33-34

ตาราง 33 ความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาทางไกล

ลำดับ ที่	ข้อเสนอเพิ่มเติม	จำนวน ผู้เสนอ (คน)	ร้อยละ
1.	ไม่มีเวลาดูหนังสือ เพราะต้องทำงานไปด้วย	9	15.79
2.	เรียนวิชาภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ไม่เข้าใจ	8	14.03
3.	ครูประจำกลุ่มไม่มาพบกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักศึกษาเบื่อ ไม่อยากไปพบกลุ่ม	7	12.28
4.	เนื้อหาวิชาที่ครูประจำกลุ่มสอนกับที่สอบไม่ตรงกัน	6	10.53
5.	ครูประจำกลุ่มสอนช้ากว่าบทเรียนที่ออกอากาศทางวิทยุ	6	10.53
6.	วิตกกังวลใจ และไม่มีความมั่นใจตนเองว่าจะเรียนจบเพราะ มีอายุมาก	5	8.77
7.	อายุเพื่อนและไม่กล้าบอกใครว่าเรียนทางไกล	4	7.02
8.	ไม่ได้ความสะดวกและบริการต่าง ๆ จากศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดน่านเท่าที่ควร	4	7.02
9.	ได้รับใบเสร็จรับเงินล่าช้า	3	5.26
10.	ไม่รู้จักเพื่อนร่วมกลุ่มมากเท่าที่ควร ทำให้ทำงานร่วมกันมี อุปสรรค	3	5.26

ตาราง 33 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อเสนอเพิ่มเติม	จำนวน ผู้เสนอ (คน)	ร้อยละ
11.	ควราให้ลงทะเบียนเรียนได้มากกว่า 2 วิชาในหนึ่งภาคเรียน	2	3.51
รวม		57	100

จากตาราง 33 แสดงว่านักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่าน ภาคเหนือ มีความคิดเห็นและข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา คือ ไม่มีเวลาดูหนังสือ เพราะต้องทำงานไปด้วย เรียนวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ไม่เข้าใจ ครูประจำกลุ่มไม่มาพบกลุ่ม อย่างสม่ำเสมอ ทักหัดนักศึกษาเพื่อไม่อยากจะไปพบกลุ่ม เนื้อหาวิชาที่ครูประจำกลุ่มสอนกับที่สอบ ไม่ตรงกัน ครูประจำกลุ่มสอนช้ากว่าบทเรียนที่ออกอากาศทางวิทยุ วิตกกังวลใจ และไม่มี ความมั่นใจในตนเองว่าจะเรียนจบ เพราะมีอายุมาก อายุเพื่อน และไม่กล้าบอกใครว่าเรียนทางไกล ไม่ได้ความสะดวกและบริการต่าง ๆ จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านเท่าที่ควร ได้รับ บบเสร็จรับเงินล่าช้า ไม่รู้จักเพื่อนร่วมกลุ่มมากเท่าที่ควร ทำให้การทำงานร่วมกันมีอุปสรรค และ ควราให้ลงทะเบียนเรียนได้มากกว่า 2 วิชาในหนึ่งภาคเรียน

ตาราง 34 ความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวของ
นักศึกษาทางไกล

ลำดับ ที่	ข้อเสนอเพิ่มเติม	จำนวน ผู้เสนอ (คน)	ร้อยละ
1.	ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาของนักศึกษาทางไกลทุกปี	8	29.63
2.	ขอให้ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดบึงสอนพิเศษ วิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์	6	22.22
3.	ขอให้ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี วิทย และทั่วไปแก่นักศึกษาทางไกล	5	18.51
4.	ควรติดต่อกับกรมการขนส่งทางบกเพื่อลดค่าโดยสารรถประจำ ทางครั้งราคาให้แก่ นักศึกษาทางไกล	4	14.82
5.	ควรจัดบริการแนะแนวและให้คำปรึกษาในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ด้วย	4	14.82
รวม		27	100

จากตาราง 34 แสดงว่านักศึกษาทางไกลศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ มีความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการรับบริการแนะแนวคือ ควรจัดให้มีการแข่งขัน กีฬาสีของนักศึกษาทางไกลทุกปี ขอให้ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเปิดสอนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาคณิตศาสตร์ ขอให้ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจัดอบรมระเบียบวินัยและ ทั่วไปแก่นักศึกษาทางไกล ควรติดต่อกับกรมการขนส่งทางบกเพื่อลดค่าโดยสารรถประจำทางครั้งราคา ำให้แก่นักศึกษาทางไกล และควรจัดบริการแนะแนวและให้คำปรึกษาในวันเสาร์และวันอาทิตย์ด้วย

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนและเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคเหนือ
3. เพื่อศึกษาความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ
4. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกลศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน และเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ หวังให้ทราบถึงปัญหาของนักศึกษาทางไกลและความต้องการรับบริการแนะแนวจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ เพื่อนำผลการวิจัยเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการประกอบการวางแผน และเป็นแนวทางในการวางรูปแบบของบริการแนะแนว ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาทางไกลต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาทางไกลเพศชายและเพศหญิง มีปัญหาแตกต่างกัน
2. นักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน
3. นักศึกษาทางไกลที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน
4. นักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน
5. นักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน
6. นักศึกษาทางไกลเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน
7. นักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน
8. นักศึกษาทางไกลที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน
9. นักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน
10. นักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาทางไกลที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พุทธศักราช 2530 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการศึกษา 2533 ภาคเรียนที่ 2 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ จำนวน 16 จังหวัด ซึ่งมีนักศึกษาทางไกลจำนวนทั้งสิ้น 22,635 คน โดยมีนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 14,951 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 7,684 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ให้ความ

คลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 ได้จำนวนนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่อยู่นในจังหวัด นครสวรรค์ จำนวน 225 คน จังหวัดแพร่ จำนวน 90 คน จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 45 คน และจังหวัดลำพูน จำนวน 45 คน รวมทั้งสิ้น 405 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทางไกล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐาน การศึกษาในระบบโรงเรียน และเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ

ตอนที่ 2 ปัญหาของนักศึกษาทางไกล ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ จำนวน 3 ด้าน

ตอนที่ 3 ความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ จำนวน 3 บริการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อส่งหนังสือขอ ความอนุเคราะห์จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ แพร่ อุตรดิตถ์ และลำพูน ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปอธิบาย และชี้แจง การตอบแบบสอบถามให้ครูประจำกลุ่มของนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 4 จังหวัด ในที่ ประชุมประจำเดือนของครูประจำกลุ่มนักศึกษาทางไกล เพื่อให้ครูประจำกลุ่มนำแบบสอบถามไปให้นักศึกษาตอบ และรวบรวมส่งผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามคือ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน และเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด วนาคเหนือ ด้วยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาทางไกล เพื่อหาระดับของปัญหาทั้ง 3 ด้าน ด้วยการหาค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล เพื่อหาระดับของความต้องการทั้ง 3 บริการ ด้วยการหาค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์
4. เปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาทางไกล และความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล ตามสถานภาพที่แตกต่างกัน โดยใช้ t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้ F-test และทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ปัญหาของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด วนาคเหนือ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเป็นรายด้าน มีดังนี้
 - 1.1 ปัญหาด้านการเรียน นักศึกษาทางไกลมีปัญหาด้านนี้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 0.86$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาที่พบมากเป็นอันดับแรก คือ เนื้อหาวิชาแบบเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และรายการวิทยุประกอบการเรียนรับฟังได้ไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 1.13$)
 - 1.2 ปัญหาด้านส่วนตัว นักศึกษาทางไกลมีปัญหาด้านนี้ในระดับไม่เป็นปัญหา ($\bar{X} = 0.47$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาที่พบมากเป็นอันดับแรก คือ ขาดความมั่นใจในตนเอง ($\bar{X} = 0.82$)

1.3 ปัญหาด้านสังคม นักศึกษาทางไกลมีปัญหาด้านนี้ในระดับไม่ปัญหา ($\bar{X} = 0.45$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ปัญหาที่พบมากเป็นอันดับแรก คือ ไม่ทราบว่าจะวางตัวอย่างไรในสังคม ($\bar{X} = 0.66$)

2. เปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาทางไกล

2.1 นักศึกษาทางไกลที่มีเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และมีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนาคะเหนือต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5

3. ความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนาคะเหนือ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการรับบริการแนะแนวเป็นรายบริการ มีดังนี้

3.1 ความต้องการรับบริการสนเทศ นักศึกษาทางไกลมีความต้องการรับบริการนี้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.83$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความต้องการที่พบมากเป็นอันดับแรกคือ ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเรียนที่ดี ($\bar{X} = 2.20$)

3.2 ความต้องการรับบริการให้คำปรึกษา นักศึกษาทางไกลมีความต้องการรับบริการนี้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.82$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความต้องการที่พบมากเป็นอันดับแรกคือ การให้คำปรึกษาปัญหาด้านการเรียน ($\bar{X} = 2.29$)

3.3 ความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคล นักศึกษาทางไกลมีความต้องการรับบริการนี้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.10$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความต้องการที่พบมากเป็นอันดับแรกคือ การช่วยเหลือในการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้ว ($\bar{X} = 2.22$)

✓ 4. เปรียบเทียบความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล

4.1 นักศึกษาทางไกลที่มีเพศ ระดับชั้นเรียน และมีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 นักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวโดย
ส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 7

4.3 นักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดใน
ภาคเหนือต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 10

5. ความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาทางไกลสูงสุดเป็น
อันดับแรกคือ ไม่มีเวลาทบทวนหนังสือเพราะต้องทำงานไปด้วย คิดเป็นร้อยละ 15.79

6. ความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวของ
นักศึกษาทางไกลสูงสุดเป็นอันดับแรกคือ ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาของนักศึกษาทางไกลทุกปี
คิดเป็นร้อยละ 29.63

อภิปรายผล

1. ปัญหาของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาทางไกลมีปัญหา ได้แก่ ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้าน
ส่วนตัวและปัญหาด้านสังคม โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อยและไม่เป็นปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับผล
การวิจัยของนวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2522 : 41) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของ
นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหาโดยส่วนรวมค่อนข้าง
น้อย ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า การศึกษานอกโรงเรียนนั้นเป็นการศึกษาที่ผู้เรียนมีความเต็มใจ
และสมัครเข้ามาเรียนเอง ผู้เรียนมีความพร้อมและส่วนาพหุพอจะมีรายได้เป็นของตนเอง ถึงแม้
ว่าอาชีพทางคนอาจจะไม่มั่นคงเท่าที่ควรก็ตาม ซึ่งนักการศึกษาผู้ใหญ่ของอังกฤษ คือ โรเจอร์
(สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 11; อ้างอิงมาจาก Rogers. 1979 : 13 - 20) ก็ได้
กล่าวว่าเหตุผลที่ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่กลับเข้ามาเรียนใหม่อีกครั้งก็เพราะว่า จะช่วยส่งเสริมโอกาส
ความก้าวหน้าในอาชีพการงานที่ดำเนินการอยู่แล้ว และการศึกษารั้งนี้ยังพบว่านักศึกษาทางไกล

ประสบปัญหาด้านการเรียนอยู่ในระดับมากกว่าปัญหาด้านอื่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนูญ
 แป้นเจริญ (2522 : 85 - 87) ที่ได้ศึกษาปัญหาส่วนตัว สังคม และการเรียนของนักศึกษา
 อาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา พบว่า
 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 และนักศึกษาอาชีวศึกษามีปัญหาการเรียน
 มากที่สุด ที่พบเป็นปัญหามากเป็นอันดับแรกคือ เนื้อหาวิชาแบบเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วย
 ตนเอง และรายการวิทยุประกอบการเรียนรับฟังได้ไม่ชัดเจน

ปัญหาเนื้อหาวิชาแบบเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น อาจเนื่องมา
 จากหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญบางส่วนได้นำเอาหลักสูตรการศึกษาภาคปกติมาใช้
 โดยย่อให้สั้นลง จึงเป็นผลกระทบเกิดขึ้นกับนักศึกษาทางไกลที่จะต้องเรียนวิชาต่าง ๆ ทั่วครบ
 ตามหลักสูตร แต่เนื้อหารายละเอียดวิชาแบบเรียนอาจต้องรวบรวมให้สั้นลง เพื่อให้เหมาะกับ
 สภาพของเวลาเรียน นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาทางไกลได้ให้ข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้
 คือ ต้องการให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จัดสอนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาคณิต-
 ศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่มีเนื้อหามากและเข้าใจยาก จึงเกิดความไม่เหมาะสมระหว่างเนื้อหาวิชากับ
 ระยะเวลาในการเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของพาริตา ประธาน (2533 : 98) ที่ได้
 สืบหาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร พบว่าหลักสูตรการศึกษานอก
 โรงเรียนสายสามัญ เป็นหลักสูตรเร่งรัด ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีความรู้สึกว่ายากเกินไป จึงมี
 ความต้องการให้สถานศึกษาสอนเสริมให้ ทั้งนี้เนื่องจากว่าหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
 สายสามัญเป็นการนำเอาหลักสูตรภาคปกติมาย่อให้สั้นลง (เทพพร พานิชสุข, 2522 : 153)
 ดังนั้นทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จึงควรจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาทางไกล
 ในเรื่องการลงทะเบียนเรียน และการเลือกวิชาเรียนในแต่ละภาคเรียน ตลอดจนมีการแนะแนว
 และให้คำปรึกษาด้านการเรียนอย่างต่อเนื่อง

สำหรับปัญหาด้านการเรียน ในเรื่องรายการวิทยุประกอบการเรียนรับฟังได้ไม่ชัดเจน
 ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาทางไกลส่วนใหญ่มิได้มีวิทยุประจำตัวและที่พักกระจายอยู่ทั่วไปในชนบทที่ห่างไกล
 ทำให้รับฟังรายการวิทยุได้ไม่ชัดเจน หรือรับฟังไม่ได้เลย จากผลการสำรวจสื่อการศึกษาทางไกล
 ปีการศึกษา 2531 (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2535 : 21) พบว่านักศึกษาทางไกล

ทั้ง 3 ระดับ มีเพียงร้อยละ 4.5 พังรายการวิทยุประกอบหมวดวิชาที่ลงทะเบียนเกือบทุกรายการ เฉลี่ยร้อยละ 59.0 และ 39.7 เคยฟังรายการวิทยุบ้าง และไม่เคยฟังวิทยุเลยตามลำดับ จะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ฟังรายการวิทยุ ดังนั้นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ควรประสานงานกับศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคซึ่งมีหน้าที่ ผลิตรายการวิทยุประกอบการเรียนทางไกล ในการจัดสถานีวิทยุรายการวิทยุดังกล่าว เพื่อนำไป ออกอากาศทางสถานีวิทยุในท้องถิ่น หอกระจายข่าวในหมู่บ้าน หรือนำไปให้บริการแก่นักศึกษา ทางไกลโดยผ่านครูประจำกลุ่ม ห้องสมุดประชาชน ศูนย์การเรียนหรือศูนย์แนะแนว นอกจากนี้ ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรได้มีการสำรวจพื้นที่การรับฟัง รายการวิทยุประกอบการเรียนทางไกล เพื่อปรับปรุงและขยายพื้นที่การรับฟังให้กว้างขวางมากขึ้น

ปัญหาด้านส่วนตัว จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดน่านภาคเหนือ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านนี้ แต่ที่เป็นปัญหามากเป็นอันดับแรก ได้แก่ ขาดความ มั่นใจในตนเอง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาทางไกลส่วนใหญ่เป็นผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษา มีอายุมาก หรือเลยวัยเรียนไปแล้ว เมื่อมีโอกาสดังกล่าวใหม่มั่นใจว่าตัวเองจะเรียนได้หรือไม่ ซึ่งผล การศึกษาของการศึกษาผู้ใหญ่ของสหรัฐอเมริกา พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้ามาเรียนใหม่อีกครั้งมี แรงจูงใจอยู่ 3 ประเภท ได้แก่ ผู้เรียนมีความต้องการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยนำเอาความรู้ที่ได้รับไปแก้ปัญหาคำถามการทำงานที่ปฏิบัติอยู่ มีเป้าหมายเกี่ยวกับวุฒิบัตร ประกาศ- นียบัตร ปริญญาบัตร ซึ่งสามารถนำมาใช้ปรับขึ้นเงินเดือน เลื่อนขั้นและหน้าที่การงานได้ ประการ ที่สองคือผู้เรียนมีความต้องการได้พบเพื่อนใหม่ และเลือกร่วมกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ ประการ สุดท้ายคือผู้เรียนผู้ใหญ่ที่มีความจริงใจต่อการเรียน ต้องการที่จะได้รับความรู้ในสิ่งที่ตนเองยัง ไม่ทราบ ดังนั้นเมื่อนักศึกษาผู้ใหญ่มีแรงจูงใจในการเข้ามาเรียน เมื่อเขาไม่ได้รับในสิ่งที่เป็ นความคาดหวังก็จะก่อให้เกิดปัญหาได้ โดยเฉพาะเกิดความวิตกกังวลหวัหระแวง เกิดความ ไม่มั่นใจในตนเอง อันจะก่อให้เกิดผลเสียต่อการเรียนรู้ได้ในที่สุด (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 9; อ้างอิงมาจาก Houle. 1961)

นอกจากนี้ผลการวิจัยของกรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 58) ที่ได้ศึกษาปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนผู้ใหญ่โรงเรียนสารพัดช่าง พบว่านักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างมี

ปัญหาด้านส่วนตัวมากที่สุด โดยเฉพาะในเรื่องความมั่นใจในตนเอง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพอร์วิส (Purvis. 1980 : 163 - 175) ที่ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนใน มหาวิทยาลัยเปิด พบว่า นักศึกษาขาดทักษะในการแสดงออกทุกด้าน ดังนั้นเพื่อเป็นการเสริมสร้าง และฝึกความมั่นใจแก่นักศึกษาทางไกล ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องควรจัดเทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพรายการเสริมความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ นำมาให้บริการแก่นักศึกษาตามศูนย์การเรียน ห้องสมุดประชาชนหรือศูนย์แนะแนว นอกจากนี้ อาจ จัดเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพแก่นักศึกษา ในรูปของการเชิญวิทยากร พิเศษมาให้ความรู้และช่วยแนะ นำ ตลอดจนฝึกปฏิบัติ รวมทั้งจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมมากขึ้น และได้แสดงความสามารถของตนเอง เพราะกิจกรรมดังกล่าวนี้ นอกจาก จะช่วยให้นักศึกษาทางไกลมีความมั่นใจในตนเอง และลดความวิตกกังวลในเรื่องส่วนตัวแล้ว ยัง เป็นการช่วยแก้ปัญหาด้านสังคมของนักศึกษาทางไกลได้อีกด้วย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษา ทางไกลประสบปัญหาด้านสังคมมากอันดับแรกคือ ไม่ทราบว่าจะวางตัวอย่างไรในสังคม สอดคล้อง กับผลการวิจัยของวรรณิ อารมย์สุข (2532 : 97 - 98) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการ เพื่อจัดบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน จังหวัดนนทบุรี พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหาในการวางตัวในสังคม และมีความต้องการให้ทาง โรงเรียนผู้ใหญ่จัดกิจกรรมเพิ่มในเรื่องการจัดทัศนศึกษานอกสถานที่ และการแข่งขันกีฬาสัปดาห์ใน โรงเรียนเฉพาะนักศึกษาผู้ใหญ่ หรือนักศึกษาผู้ใหญ่กับนักเรียนภาคปกติก็ได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ยังพบว่านักศึกษาทางไกลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านภาคเหนือ ก็ได้ให้ข้อเสนอ เติมเติมมากเป็นอันดับแรกคือ ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาของนักศึกษาทางไกลทุกปี

2. เปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่าน ภาคเหนือ มีดังนี้

2.1 นักศึกษาทางไกลที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 เป็นเพราะว่าสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ผู้หญิงในปัจจุบันมีสิทธิเสรีภาพทางสังคมทัดเทียมกับผู้ชายมากขึ้น ดังนั้น ไม่ว่าเป็นหญิงหรือชาย ก็ได้รับความกดดันจากสภาพเศรษฐกิจ มีการแข่งขันต่อสู้เพื่อความอยู่รอด

ในการดำรงชีวิตเหมือนกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาทางไกลเพศชายมีปัญหาด้านสังคมมากกว่านักศึกษาทางไกลเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าบทบาททางสังคมระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่เหมือนกัน เพศหญิงกับเพศชายมีความแตกต่างกันทางสรีรวิทยา ซึ่งโดยทั่วไปนั้นผู้หญิงจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าผู้ชายปรับตัวได้เร็วกว่าชาย และมีความคิดเกี่ยวกับตนเองแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมบุรณ์ ศาลยาชีวิต (2526 : 112) ที่ได้กล่าวว่าผู้หญิงกับผู้ชายนั้น มีความต้องการในเรื่องความคิดเกี่ยวกับตนเอง และใช้ชีวิตกับสังคมภายนอกไม่เหมือนกัน ซึ่งผู้ชายส่วนใหญ่มองที่จะออกไปร่วมกิจกรรมภายนอกบ้าน แต่ในทางกลับกันผู้หญิงมีความต้องการจะใช้ชีวิตอยู่บ้านมากกว่า ดังนั้นเพศชายจึงมีปัญหาสังคมมากกว่าเพศหญิง

2.2 นักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 14-25 ปี ซึ่งถือว่าเป็นช่วงวัยรุ่น และกำลังจะเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น สอดคล้องกับ โรเจอร์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 7; อ้างอิงมาจาก Rogers. 1986 : 24) ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของนักศึกษาผู้ใหญ่ข้อหนึ่งคือ นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากอยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ดังนั้นจึงอยู่ในช่วงของการเจริญเติบโตและพัฒนาการยังเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ เมื่อได้มีโอกาสกลับเข้ามาเรียนใหม่อีกครั้ง หลังจากที่ได้เล่าเรียนไปแล้วจึงประสบปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัว และสังคมที่ใกล้เคียงกัน

2.3 นักศึกษาทางไกลที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีปัญหาโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีปัญหาการเรียนและสังคมมากกว่านักศึกษาที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรการศึกษานอกระบบสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นหลักสูตรที่เป็นการจัดการศึกษาโดยทั่วไป มีพื้นฐานอย่างกว้าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 8) แต่เมื่อนักศึกษามาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งหลักสูตรจะมีเนื้อหาเฉพาะ

มีการเน้นการเลือกกลุ่มวิชาชีพตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนที่สนใจจะยึดเป็นอาชีพต่อไป รวมทั้งเป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ จึงทำให้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ไม่มีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจเลือกเรียนกลุ่มวิชาดังกล่าวให้ตรงตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองได้ จึงขาดความมั่นใจในตนเองและประสบปัญหาด้านการเรียนและสังคมมากกว่านักศึกษาทางไกลที่เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.4 นักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาระบบโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาโดยส่วนรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4 เป็นเพราะว่าการเรียนทางไกลนั้นเป็นการศึกษาระบบเปิดให้โอกาสและขยายโอกาสให้กับผู้เรียนไม่จำกัดเพศ วัย อาชีพ และคุณวุฒิ ได้ศึกษาหาความรู้โดยมิต้องเข้าเรียนในห้องเรียนปกติ แต่มีระบบให้ผู้เรียนที่อยู่ต่างถิ่น ต่างที่ สามารถศึกษาด้วยตนเอง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2527 : 1) ซึ่งระบบการเรียนทางไกลนั้นก็แตกต่างจากการเรียนในระบบโรงเรียนอย่างสิ้นเชิง ดังนั้น ถึงแม้ว่านักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาระบบโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่จบชั้น ป.4, ป.6 หรือ ม.3 ก็ต้องเรียนรู้ตามระบบการศึกษาทางไกลเหมือนกัน ปัญหาที่ประสบจึงใกล้เคียงกัน

2.5 นักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน มีปัญหาโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5 เป็นเพราะว่าลักษณะภูมิประเทศ ภาษาและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของจังหวัดในภาคเหนือแต่ละเขตมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตมหาราช ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี ตาก สุราษฎร์ กำแพงเพชร มีปัญหาด้านการเรียนมากกว่านักศึกษาที่อยู่ในเขตสีกะว อังคอง และหล่ายคอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาด้านศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่อยู่ในเขตมหาราช ควรให้ความสำคัญและเร่งให้บริการแนะแนวเกี่ยวกับการเรียนให้แก่ นักศึกษาทางไกลมากขึ้นและต่อเนื่อง

3. ความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทางไกลมีความต้องการบริการแนะแนว ได้แก่ บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา และบริการจัดวางตัวบุคคล โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลอยู่ในระดับมากกว่าบริการอื่น ๆ สอดคล้องกับ ไรต์ (Childs. 1972 : 547-A) ที่ศึกษาความต้องการบริการนักศึกษานักศึกษานวิทยาลัยภาคค่ำของสหรัฐอเมริกา พบว่านักศึกษามีความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลมากเป็นอันดับ 1 ซึ่งผลการวิจัยของนักศึกษาทางไกลศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรี ครั้งนี้พบว่า นักศึกษามีความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลมากที่สุด มีความต้องการความช่วยเหลือในการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้ว การช่วยเหลือในการเลือกสถาบันที่จะศึกษาต่อเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้ว การช่วยเหลือในการเลือกวิชาเรียนที่เหมาะสม การช่วยในการจัดหางานพิเศษ ำให้ทำขณะกำลังศึกษาอยู่ และการช่วยเหลือในการจัดทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในปัจจุบันสภาพสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปมาก จึงทำให้ทุกคนต้องพยายามปรับตัว และพัฒนาตัวเองให้ทันกับความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และการที่มีผู้มาสมัครเรียนการศึกษาทางไกล ส่วนหนึ่งมีเหตุผลคือ ต้องการความรู้ นำไปปรับปรุงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นเมื่อไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ จึงทำให้นักศึกษาทางไกลส่วนใหญ่มิมีความต้องการที่จะได้รับบริการแนะแนวโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลางและในรายชื่อค่อนข้างมาก เพราะบริการแนะแนวนั้นเป็นวิธีการใหม่ที่จะช่วยเหลือบุคคลในด้านต่าง ๆ (คมเพชร นิตรศุภกุล. 2529 : 2) ำให้ตัดสินใจได้ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ในปัจจุบันศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดยังมิได้จัดให้มีบริการแนะแนวอย่างจริงจัง จึงทำให้ผู้รับบริการแนะแนวมีความต้องการและคาดหวังที่จะได้รับบริการนี้ จากทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน (พจนา กิยะสูตร. 2532 : บทคัดย่อ) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพงศ์ สิทธิจร (2527 : 78) ำให้ทำการศึกษารูปแบบการจัดบริการระบบการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรีระดับที่ 4 ในจังหวัดนครปฐม พบว่าโรงเรียนผู้ใหญ่ยังไม่มีระบบการแนะแนว กิจกรรมที่ทำส่วนใหญ่คือ การปฐมนิเทศ ผลการศึกษาจึงพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการบริการแนะแนวในด้านการศึกษา อาชีพ สังคม และส่วนตัว

ในปริมาณมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แฟรงเคนสไตน์ (Frankenstein. 1985 : 173-A) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก เพื่อพัฒนา และปรับปรุงด้านกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญบริการต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก และนวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2522 : จ) ได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษา มีความต้องการให้โรงเรียนผู้ใหญ่จัดการบริการแนะแนวทางการศึกษาต่อ หรือการแนะแนวอาชีพ นอกจากนี้ พาริดา ประธาน (2533 : 102) ยังพบว่าการจัดบริการแนะแนวของการจัดการศึกษาทางไกลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ หากที่ นักศึกษาทางไกลมองเห็นความสำคัญน้อยกว่าแบบชั้นเรียน ดังนั้นควรจะประชาสัมพันธ์หรือชี้แจง ให้ที่นักศึกษาทางไกลได้ทราบถึงความสำคัญ และเข้าใจบริการแนะแนว และควรมีการเริ่มจัด บริการแนะแนวให้แก่ที่นักศึกษาทางไกลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

4. เปรียบเทียบความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน่านภาคเหนือ

4.1 นักศึกษาทางไกลที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยส่วนรวมและแต่ละบริการแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 6 แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของฉวี จ้อยสาภา (2520 : 172) ที่ได้ศึกษาความปรารถนาด้านการศึกษา สังคม และส่วนตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร พบว่าความปรารถนาด้านการศึกษา สังคม และส่วนตัวของนักเรียนชายและหญิง โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้คนส่วนใหญ่มองว่าชายหรือหญิง ต่างก็ได้รับผลกระทบดังกล่าว สังคมมีการแข่งขันในด้านอาชีพ มีการต่อสู้เพื่อความอยู่รอดในการดำรงชีวิตที่คล้ายกัน ซึ่งผู้หญิงในปัจจุบันต้องออกไปทำงานนอกบ้านเช่นเดียวกับชาย ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชายจึงมีความต้องการปรับตัว และพัฒนาตัวเองเหมือน ๆ กัน ดังนั้นนักศึกษาทางไกลที่เข้ามาเรียนทั้งหญิงและชายจึงมีความต้องการรับบริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา และบริการจัดวางตัวบุคคล เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาตนเองเหมือนกัน

4.2 นักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7 เมื่อพิจารณาความต้องการรับบริการแนะแนวเป็นรายบริการแล้ว พบว่านักศึกษาทางไกลที่มีอายุระหว่าง 14-25 ปี และมีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลมากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้จากการแบ่งช่วงอายุในวัยต่าง ๆ ของ เฮวิกเฮิร์ท (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 3; อ้างอิงมาจาก Havighurst. 1972) พบว่าผู้ที่มีอายุประมาณ 14-35 ปี นั้นจัดอยู่ในช่วงวัยรุ่น หรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งบุคคลที่อยู่ในวัยนี้ อุ่นตา นพคุณ (2527 : 42) ได้กล่าวว่า เป็นวัยกำลังอยู่ในระยะของการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคมและจิตใจ เป็นวัยที่สามารถมองไปข้างหน้าสู่นาคตได้เต็มที่ เพราะไม่ได้บักหักหรือวางรากฐานชีวิตไว้มากนัก เป็นระยะเวลาของการเลือกสรร การปรับตัวกับสภาพแวดล้อม และการพัฒนาบุคลิกภาพทั้งหมด เพื่อจะเตรียมรับบทบาททางสังคมต่อไป ดังนั้นนักศึกษาทางไกล ส่วนใหญ่ที่อยู่ในวัยนี้จึงมีความต้องการรับบริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา และบริการจัดวางตัวบุคคล มากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง ซึ่งผู้ใหญ่ในวัยนี้อาจจะประสบความสำเร็จงานหน้าที่การงาน มีชื่อเสียง และได้รับการยอมรับในสังคม มีหลักฐานและฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 5) ดังนั้นจึงมีความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลน้อยกว่านักศึกษาที่อยู่ในวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น คือมีอายุระหว่าง 14-35 ปี นอกจากนี้งานวิจัยครั้งนี้ยังพบว่านักศึกษาทางไกลที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยรวมมากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ก็สืบเนื่องมาจากเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว

4.3 นักศึกษาทางไกลที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยรวมและรายบริการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8 ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักศึกษาทั้งสองระดับมีช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน จึงมีความสนใจและความต้องการที่จะรับบริการแนะแนวไม่แตกต่างกัน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิลเล็คกี้ วรรณศรี (2529 : 51) ที่ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตจังหวัดขอนแก่น พบว่านักเรียนทั้ง 2 ระดับมีความต้องการรับบริการเหมือนกัน

และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของพาริดา ประธาน (2533 : 100) ที่ได้สำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการแนะแนวมากเหมือน ๆ กัน

4.4 นักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 9 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายบริการพบว่า นักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนคือ เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความต้องการรับบริการสนเทศมากกว่านักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2533 : 94 - 95) ได้กล่าวว่าประสบการณ์จากโรงเรียนสามารถส่งผลโดยตรงกับพัฒนาการและสมรรถภาพทางสติปัญญาของคนวัยผู้ใหญ่ จาเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาระยะเวลาที่เขาได้มีโอกาสเรียนอยู่ในโรงเรียนด้วย ทั้งนี้เพราะจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนา และปรับปรุงการเรียนรู้ของเขานั้นเอง ดังนั้นนักศึกษาทางไกลที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จึงมีประสบการณ์การเรียนรู้ในระบบโรงเรียนน้อยกว่าผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเมื่อกลับเข้ามาเรียนใหม่จึงมีความต้องการบริการสนเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปช่วยในการตัดสินใจที่จะพัฒนาตัวเอง และพัฒนาอาชีพมากกว่าผู้ที่มีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนสูงกว่า

4.5 นักศึกษาทางไกลที่อยู่บนเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคเหนือต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 10 และเมื่อพิจารณาเป็นรายบริการ พบว่า นักศึกษาทางไกลที่อยู่บนเขตอิงคอง และเขตห้วยคอง มีความต้องการรับบริการสนเทศมากกว่านักศึกษาที่อยู่บนเขตสี่แคว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าลักษณะภูมิประเทศของเขตอิงคองและห้วยคอง ส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ที่ล้อมรอบไปด้วยภูเขา หรืออยู่บนภูเขาทำให้การรับฟังรายการกระจายเสียงประกอบการเรียนได้ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร นอกจากนี้ในบางพื้นที่การคมนาคมยังไม่สะดวก จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาต้องการรับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนมากขึ้น ในทางตรงข้ามพื้นที่เขตสี่แคว ซึ่งได้แก่จังหวัดพิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์

และนครสวรรค์ มีลักษณะภูมิประเทศและเส้นทางคมนาคมสะดวกกว่าพื้นที่เขตอิงคองและหล่ายคอง ดังนั้นการรับฟังรายการวิทยุประกอบการเรียนจึงรับได้ค่อนข้างชัดเจน นอกจากนี้การติดต่อขอรับบริการต่าง ๆ จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จึงสะดวกและรวดเร็วกว่า นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาทางไกลที่อยู่นเขตหล่ายคองมีความต้องการรับบริการให้คำปรึกษามากกว่านักศึกษาที่อยู่อเขตสี่แคว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาทางไกลที่อยู่นเขตอิงคองมีความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคลมากกว่านักศึกษาที่อยู่นเขตสี่แคว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่นเขตอิงคองและเขตหล่ายคองมีความต้องการรับบริการแนะแนวโดยส่วนรวมมากกว่านักศึกษาทางไกลที่อยู่นเขตสี่แคว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่อยู่นเขตอิงคองและหล่ายคองควรหาแนวทางการให้บริการแนะแนวแก่นักศึกษาทางไกลอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

✓ 5. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาทางไกล

จากการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาทางไกลศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ มีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหามากอันดับแรกคือ ไม่มีเวลาดูหนังสือเพราะต้องทำงานไปด้วย ทั้งนี้เพราะว่านักศึกษาส่วนใหญเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพและมีงานทำ ซึ่งจากการศึกษาวิจัยของสิทธิพงศ์ สิทธิขจร (2527 : 111) พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มักรับเบ็ดเสร็จระดับ 4 ในจังหวัดนครปฐม เป็นผู้ที่มีอาชีพแล้วประมาณร้อยละ 60 ดังนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่จึงต้องใช้เวลาดูหนังสือในการประกอบอาชีพ อาจจะเป็นทั้งเวลากลางวันและกลางคืน แล้วยังต้องใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียนอีกด้วย จึงทำให้นักศึกษารู้สึกว่ามีเวลาในการดูหนังสือเรียน ซึ่งหากทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้จัดแนะแนวเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน และจัดตารางเวลาในการอ่านหนังสือให้แก่นักศึกษาทางไกล ก็คงจะทำให้ปัญหานี้ของนักศึกษาหมดไป

✓ 6. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการรับบริการแนะแนว

จากการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาทางไกลศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ มีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการรับบริการแนะแนวมากสุดเป็นอันดับแรกคือควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬา ของนักศึกษาทางไกลเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการเรียนทางไกลนั้นผู้เรียนจะต้องศึกษาจากตำรา แบบเรียนด้วยตนเองเป็นหลัก ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีการจัด

กิจกรรมพบกลุ่มทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละประมาณ 3 ชั่วโมงอยู่แล้วก็ตาม นักศึกษาทางไกลส่วนใหญ่ ยังมีความรู้สึกโดดเดี่ยว เหงา เนื่องจากไม่มีเพื่อนร่วมปรึกษาในการเรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรม กีฬาก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถช่วยให้นักศึกษาทางไกลได้มีโอกาสแสดงความสามารถ ได้พบปะ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของฮูล (ฮูลล์ วัฒนวงศ์. 2531 : 9; อ้างอิงมาจาก Houle. 1961) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้ามาเรียนของนักศึกษา ผู้ใหญ่ของสหรัฐอเมริกา พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้ามาเรียนนั้นส่วนหนึ่งมีความต้องการพบเพื่อนใหม่ และเลือกร่วมกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ ที่ทางสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่จัดขึ้น ดังนั้นถ้าหากศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬาสิ เพราะนอกจากเป็นการสร้างความสามัคคีในกลุ่มนักศึกษาแล้ว ยังทำให้ศึกษามีร่างกายและสุขภาพแข็งแรงอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

- ✓ 1. ข้อเสนอแนะเพื่อการจัดบริการแนะแนวสำหรับนักศึกษาทางไกล
จากการศึกษาพบว่านักศึกษาทางไกลยังประสบปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัวและ สังคมอยู่บ้าง และส่วนมากมีความต้องการให้ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาทางด้านการเรียนสูงกว่าปัญหาด้านอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือนักศึกษาทางไกล ทางศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดควรมีการพัฒนา รูปแบบการให้บริการแนะแนวด้านการเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาทางไกล และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทางไกลมาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง
2. ข้อเสนอแนะในการทาวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาปัญหาของนักศึกษาทางไกล และความต้องการบริการแนะแนว จากศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคอื่น ๆ ของประเทศ
 - 2.2 ควรศึกษาผลกระทบของการบริการแนะแนวที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทางไกล

2.3 ควรเก็บข้อมูลโดยวิธีการอื่นเพิ่มเติม เช่น แบบสัมภาษณ์ การสังเกต
ประกอบการวิจัย เพื่อจะได้รับข้อมูลละเอียดและชัดเจนยิ่งขึ้น

2.4 ควรศึกษาทัศนคติของนักศึกษาทางไกลที่มีต่อการแนะแนว เพื่อจะได้เป็น
ข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2.5 ควรศึกษารูปแบบและวิธีการให้บริการแนะแนวนักศึกษาทางไกลที่เหมาะสม
และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กร สกาว. "การศึกษาระบบเปิดกับการศึกษาทางไกล," วารสารการศึกษานอกโรงเรียน.

21(121) : 56-60; มิถุนายน-กรกฎาคม 2527.

กรรณิการ์ พินศิริกุล. การสำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียน
สารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาพิมพ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-
2534). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2529.

_____. การศึกษาทางไกล. เอกสารทางวิชาการ ลำดับที่ 134/28. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์การศาสนา, 2528.

_____. คู่มือนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
หลักสูตรพุทธศักราช 2530 ทั้ง 3 วิธีเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.

_____. แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ. กรุงเทพฯ : ฝ่ายแนะแนว หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2531.

_____. คู่มือแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.

_____. หลักสูตรการอบรมเจ้าหน้าที่และครูแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
ฝ่ายแนะแนว หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2531.

_____. นโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียนประจำปีงบประมาณ 2532. กรุงเทพฯ :
กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2532. อัดสำเนา.

_____. นโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียนประจำปีงบประมาณ 2533. กรุงเทพฯ :
กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2533. อัดสำเนา.

การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ, ศูนย์. สถิติกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ ปี
งบประมาณ 2532. ลำปาง : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ, 2533.

จิง (นามแฝง). "ลงแขก ... จัดตั้งศูนย์แนะแนว," จดหมายข่าวแนะแนวการศึกษา
นอกโรงเรียน. 2(5) : 6; มิถุนายน-กรกฎาคม 2532.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.
2530-2534). กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2529.

คมเพชร จัตรสุกุล. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์, 2521.

_____. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

_____. "การแนะแนวในฐานะการศึกษา

นอกโรงเรียน," จดหมายข่าวแนะแนวการศึกษา
นอกโรงเรียน. 2(2) : 1; ธันวาคม 2531 - มกราคม 2532.

เจริญผล สุวรรณขัติ. "ดูเหมือนว่าจะเป็นเรื่องเล็ก," จดหมายข่าวแนะแนวการศึกษา
นอกโรงเรียน. 2(2) : 1; ธันวาคม 2531 - มกราคม 2532.

ฉวี จ้อยสาภา. ความปรารถนาทางการศึกษา สังคม และส่วนตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร. ปรินทิพินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "ระบบการสอนทางไกลกับการศึกษาระบบเปิด," วารสารการศึกษา
นอกโรงเรียน. 21(121) : 18-22; มิถุนายน-กรกฎาคม 2527.

เจียรศรี วิวิธสิริ. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ถัน แพเพชร. "แนะนนวนอกโรงเรียนภาคใต้," จดหมายข่าวแนะแนวการศึกษา
นอกโรงเรียน. 2(3) : 3; กุมภาพันธ์-มีนาคม 2532.

เทคโนโลยีทางการศึกษา, ศูนย์. การประชุมการจัดการศึกษาทางไกล. กรุงเทพฯ : ศูนย์

เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2531.

_____. คู่มือการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ การเรียนทางไกล. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

เทคโนโลยีทางการศึกษา, ศูนย์. การศึกษาทางไกล 32-35. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรานนก
การพิมพ์, 2535.

นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
อัคราเนนา.

นพพร พาณิสสุข. "วิเคราะห์ปัญหาของหลักสูตรการศึกษานอกระบบเฉพาะประเภทการศึกษา
ผู้ใหญ่," วารสารรามคำแหง. 6(2) : 94; พฤษภาคม 2522.

บุญเลิศ มาแสง. เรียนนอกรั้ว. กรุงเทพฯ : วชิรินทร์การพิมพ์, 2530.

ประเวศ ะสี. "การปรับปรุงการศึกษาไทย," มติชน. หน้า 6. 7 กันยายน 2530.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตการพิมพ์, 2529.

พจนา กิยะสูตร. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการแนะแนวตามสภาพที่จัดจริง
และตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและผู้บริหาร ของศูนย์การศึกษา
นอกระบบจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2532. อัคราเนนา.

พัณฑ์ สันทัด. "แนะแนว ... เท่าที่รู้," วารสารการศึกษานอกระบบ. 25(140) :
48; ตุลาคม-พฤศจิกายน 2530.

พิภพ กาญจนะ และไพฑูริย์ หล้าคำแก้ว. "ยุทธศาสตร์การแนะแนวสู่ชนบท," จดหมายข่าว
แนะแนวการศึกษานอกระบบ. 2(2) : 4; ธันวาคม 2531 - มกราคม 2532.

พาริดา ประธาน. การสำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพ
มหานคร. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัคราเนนา.

บุญญ์ แบนเจริญ. การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว สังคม และการเรียนของนักศึกษาอาชีวศึกษา
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา. ปรินญาณินทร์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัคราเนนา.

เรวัตน์ สุธรรม. "งานแนะแนวทางไกล," รายงานสรุปเรื่องการศึกษาแบบการให้บริการ
แนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และการขยายเครือข่ายลงสู่อำเภอ.

กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2533. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ศึกษาพร, 2531.

วรรณิ อารมย์สุข. ปัญหาและความต้องการเพื่อจัดบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532. อัดสำเนา.

วิไลศักดิ์ วรรณศรี. ความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.

วัชร ทรัพย์มี. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

_____. การแนะแนวในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.

_____. "งานแนะแนวนั้นเป็นลัทธิ," จดหมายข่าวแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน.

ม.ป.ท., ม.ป.ป.

วัลลีย์ รสห์จินดา. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง "การวิจัยทางการศึกษาและ
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

7-11 กันยายน 2524.

สมศักดิ์ ศรีมาโนชน. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเคียนสตรี, 2524.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "การแนะแนว," วารสารสาธิตการศึกษาศาสตร์. 1(1) : 12;

กรกฎาคม-กันยายน 2528.

สิทธิพงศ์ สิทธิจักร. รูปแบบการจัดบริการแนะแนวสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4
ในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.

อัดสำเนา.

สุนทร สุนันท์ชัย. โครงการจัดการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์. 2529. อัดสำเนา.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. การวางแผนและการประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2525.

_____. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

สมบูรณ์ ศาลยาชีวิติน. จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์, 2526.

อุ้นดา นพคุณ. การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2527.

Chids, J.B.A. "Study of Student Personal in American Evening Colleges and Student Personal Staff Toward these Services," Dissertation Abstract International. 42 : 547-A; February, 1981.

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper and Row, 1972.

Culp, M.M. "An Analysis of Student Personel Services at Seminol Community College, Sanford, Florida," Dessertation Abstracts International. 42 : 547-A; February, 1981.

Downing, Lester N. Guidance and Counseling Service, An Introduction. New York : McGraw-Hill Book Company, 1968.

Frankenstein, Jason Albert. "Student Services for Adults at the City University of New York," Dissertation Abstract International. 44 : 1703-A; December, 1983.

Hatch, Raymond Norris and Buford, Stefflire. Administration of Guidance Service. New Jersey : Englewood Cliffs, Prentice-Hall Inc., 1965.

Horance, English B. and Ava Champney English. A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psycho-analytical Terms. London : Longmans, Green and Co., 1970.

Miller, Carroll H. Guidance Services. New York : Harper and Row, 1971.

Purvis, June. "Some Problem of Teaching and Learning Within the Open University," Education Research. 21(3) : 163-175; July, 1980.

Shertzer, Bruce and Shelley C. Stone. Foundamentals of Guidance. Boston : Houghton Mifflin Company, 1976.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. New York : McGraw-Hill Book Company, 1971.

Yamane, Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 3rd ed. New York : Harper and Row, 1969.

ពាក្យស្នើ

สาเนา

ที่ ทม 1007/0249

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2534

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแพร่

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางสาวสุภาพร ศรีธัญลักษณ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นิสิตผู้มีความประสงค์ จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาต่อเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาของนักศึกษาทางไกล และความต้องการบริการแนะแนว จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรี" ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.คมเพชร นัตรศุภกุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์คือ ขอให้นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา ตอนปลายที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2534 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) จรูญ โภมลบุญย์

(นายจรูญ โภมลบุญย์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย โทร.2584119

สาเนา

ที่ ทม 1007/0249

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2534

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางสาวสุภาพร ศรีธัญลักษณ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นิสิตผู้มีความประสงค์ จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาของนักศึกษาทางไกล และความต้องการบริการแนะแนว จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรี" ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.คมเพชร จัตรสุกุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์คือ ขอให้นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา ตอนปลายที่ลงทะเบียนเรียนนันทบุรีปีที่ 2 ปีการศึกษา 2533 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2534 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) จรุง โคมลบุญย์

(นายจรุง โคมลบุญย์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย โทร.2584119

สำเนา

ที่ ทม 1007/0249

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2534

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุดรธานี

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางสาวสุภาพร ศรีธัญลักษณ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นิสิตผู้มีความประสงค์ จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาของนักศึกษาทางไกล และความต้องการบริการแนะแนว จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ" ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.คมเพชร จัตรศุภกุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์คือ ขอให้นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา ตอนปลายที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2534 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดประทานแก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) จรูญ โคมลบุญ

(นายจรูญ โคมลบุญ)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย โทร.2584119

สำเนา

ที่ ทม 1007/0249

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2534

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดลำพูน

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางสาวสุภาพร ศรีธัญลักษณ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นิสิตผู้มีความประสงค์ จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาของนักศึกษาทางไกล และความต้องการบริการแนะแนว จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ" ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.คมเพชร จัตรสุกุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์คือ ขอให้นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา ตอนปลายที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2534 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดทำแก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) จรูญ โกลนบุญ

(นายจรูญ โกลนบุญ)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย โทร.2584119

ตัวอย่างแบบสอบถาม

เรื่อง

ปัญหาของนักศึกษาทางไกลและความต้องการบริการแนะแนว
จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรี

คำชี้แจง จุดประสงค์ของแบบสอบถามนี้เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นปัญหาของนักศึกษาทางไกล และความต้องการบริการแนะแนวจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นนทบุรี คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนการจัดบริการแนะแนวให้แก่ นักศึกษาทางไกลต่อไป ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านตอบคำถามให้ตรงกับระดับของ ปัญหาที่ท่านประสบและระดับของความ ต้องการบริการแนะแนวจากศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดของท่านให้มากที่สุด ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่กระทบกระเทือนต่อ ผลการเรียนของท่านแต่ประการใด และผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทางไกล

ตอนที่ 2 ปัญหาของนักศึกษาทางไกล

ตอนที่ 3 ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล

ขอขอบคุณที่ท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามชุดนี้

นางสาวสุภาพร ศรีธัญลักษณ์

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทางไกลที่ตอนแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาขีดเครื่องหมาย / ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ
 - [] ชาย
 - [] หญิง
2. อายุ
 - [] 14 - 25 ปี
 - [] 26 - 35 ปี
 - [] 36 ปีขึ้นไป
3. ระดับชั้นเรียน
 - [] มัธยมศึกษาตอนต้น
 - [] มัธยมศึกษาตอนปลาย
4. พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน
 - [] เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 - [] เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 - [] เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
5. จังหวัด
 - [] แพร่
 - [] ลำพูน
 - [] อุตรดิตถ์
 - [] นครสวรรค์

ตอนที่ 2

ปัญหาของนักศึกษาทางไกล

คำชี้แจง กรุณาอ่านปัญหามาแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าท่านมีปัญหามาข้อต่าง ๆ อยู่ในระดับใด แล้ว
ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือให้สอดคล้องกับระดับของปัญหาที่เกิดขึ้น เพียง
ข้อละ 1 ช่องเท่านั้น (โปรดตอบทุกข้อ)

ท่านมีปัญหาด้านการเรียนต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	ระดับของปัญหาที่ท่านประสบ			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เป็น ปัญหา
1. เนื้อหาวิชาแบบเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง _____				
2. ระยะเวลาในการเรียนตามหลักสูตรสั้นเกินไป _____				
3. รายการวิทยุประกอบการเรียนรับฟังได้ไม่ชัดเจน _____				
4. สถานที่พบกลุ่มอยู่ไกล ไม่สะดวกต่อการไปพบกลุ่ม _____				
5. การจัดกิจกรรมพบกลุ่มไม่ช่วยแก้ปัญหาการเรียน _____				
6. เวลาในการจัดกิจกรรมพบกลุ่มมีน้อยเกินไป _____				
7. ครูประจำกลุ่มไม่เปิดโอกาสให้พูดคุย อภิปรายปัญหา การเรียน มากเท่าที่ควร _____				
8. หนังสือแบบเรียนหาซื้อยาก _____				

ปัญหาอื่น ๆ ด้านการเรียน (ถ้ามี) โปรดระบุ _____

ท่านมีปัญหาด้านส่วนตัวต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	ระดับของปัญหาที่ท่านประสบ			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นปัญหา
1. มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน _____				
2. มีความผิดปกติด้านสายตา _____				
3. มีความบกพร่องในด้านการฟัง _____				
4. ขาดความมั่นใจในตนเอง _____				
5. มีอารมณ์หงุดหงิด _____				
6. มีความรู้สึกกลัวและวิตกกังวลในเรื่องส่วนตัวอยู่เสมอ _____				
7. มีเงินค่าใช้จ่ายในการเรียนไม่เพียงพอ _____				
8. สิ่งแวดล้อมภายในบ้านไม่เหมาะกับการอ่านหนังสือ _____				
9. มีความขัดแย้งระหว่างพี่น้อง _____				
10. ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว _____				

ปัญหาอื่น ๆ ด้านส่วนตัว (ถ้ามี) โปรดระบุ _____

ท่านมีปัญหาด้านสังคมต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	ระดับของปัญหาที่ท่านประสบ			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นปัญหา
1. มีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนเพศเดียวกัน _____				
2. มีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างเพศ _____				
3. ขาดเพื่อนสนิทที่จะปรึกษาพูดคุยปัญหาส่วนตัว _____				
4. ความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อนร่วมกลุ่มเสมอ _____				
5. เพื่อนร่วมกลุ่มไม่ยอมรับความสามารถของข้าพเจ้า _____				
6. ความคิดเห็นไม่ตรงกับครูประจำกลุ่ม _____				
7. ความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับครูประจำกลุ่มไม่ดี _____				
8. มีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น _____				
9. มีปัญหาในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดคนอื่น ๆ ที่ไม่เข้าครูประจำกลุ่ม _____				
10. ไม่ทราบจะวางตัวอย่างไรในสังคม _____				

ปัญหาอื่น ๆ ด้านสังคม (ถ้ามี) โปรดระบุ _____

ตอนที่ 3

ความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล

คำชี้แจง กรุณาอ่านบริการในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่านักศึกษามีความต้องการรับบริการต่าง ๆ
ต่อไปนี้ในระดับใด แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือให้สอดคล้องกับ
ระดับความต้องการของท่าน เพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น (โปรดตอบทุกข้อ)

1. บริการสนเทศ เป็นบริการที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจัดหาข่าวสารในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาทางไกลทุกคน

ท่านมีความต้องการข้อมูลต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

บริการสนเทศ	ระดับความต้องการรับ บริการแนะแนว			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เป็น ปัญหา
1. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดการเรียนทางไกล _____				
2. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเรียนที่ดี _____				
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อเมื่อเรียนจบ _____				
4. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดอาชีพต่าง ๆ _____				
5. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับสมัครงาน _____				
6. ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์เข้าทำงาน _____				
7. ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ _____				
8. ข้อมูลเกี่ยวกับการวางตัวในสังคม _____				
9. ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับเพื่อนเพศเดียวกัน _____				

บริการสนเทศ	ระดับความต้องการรับ บริการแนะแนว			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เป็น ปัญหา
10. ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างประเทศ _____				
11. ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัว _____				
12. ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลทั่วไป _____				

ความต้องการบริการสนเทศอื่น ๆ (ถ้ามี) โปรดระบุ _____

2. บริการให้คำปรึกษา เป็นบริการที่ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาทางไกล โดยวิธีการ
สัมภาษณ์ พูดคุย พบปะหรือติดต่อเป็นการส่วนตัว ซึ่งจะช่วยให้รู้การแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา

ท่านมีความต้องการบริการให้คำปรึกษาต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

บริการให้คำปรึกษา	ระดับความต้องการรับ บริการแนะแนว*			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เป็น ปัญหา
1. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดวางแผนการเรียนให้ ให้สอดคล้องกับอาชีพที่ท่านสนใจ _____				
2. การให้คำปรึกษาปัญหาการเรียน _____				
3. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาต่อ _____				
4. การให้คำปรึกษาในการเลือกอาชีพ _____				
5. การให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสม _____				
6. การให้คำปรึกษาปัญหาการปรับตัวเข้ากับบุคคลภายในครอบครัว _____				
7. การให้คำปรึกษาปัญหาการปรับตัวเข้ากับบุคคลทั่วไป _____				
8. การให้คำปรึกษาปัญหาด้านอารมณ์ _____				
9. การให้คำปรึกษาปัญหาด้านสุขภาพทางกาย _____				
10. การให้คำปรึกษาด้านการใช้จ่ายเงิน _____				

ความต้องการบริการให้คำปรึกษาอื่น ๆ (ถ้ามี) โปรดระบุ _____

3. บริการจัดวางตัวบุคคล เป็นบริการที่ช่วยจัดวางแผนการศึกษา การจัดหางานให้ นักศึกษาแต่ละคน และการจัดทุนการศึกษา โดยพยายามให้นักศึกษาได้อยู่ในที่ที่เหมาะสมกับระดับสติปัญญา ความรู้ ความสนใจ อุดมนิสัย ความสามารถพิเศษ และความต้องการของนักศึกษา

ท่านมีความต้องการความช่วยเหลือต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

บริการจัดวางตัวบุคคล	ระดับความต้องการรับ บริการแนะแนว			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เป็น ปัญหา
1. การช่วยเหลือในการเลือกวิชาเรียนที่เหมาะสม _____				
2. การช่วยเหลือในการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อเมื่อเรียนจบ หลักสูตรแล้ว _____				
3. การช่วยเหลือในการเลือกสถาบันที่จะศึกษาต่อเมื่อเรียนจบ หลักสูตรแล้ว _____				
4. การช่วยเหลือในการเลือกอาชีพและแหล่งประกอบอาชีพ _____				
5. การช่วยเหลือในการเลือกแหล่งฝึกอาชีพ _____				
6. การช่วยเหลือในการจัดหางานพิเศษให้ทำในขณะที่กำลังศึกษาอยู่				
7. การช่วยเหลือในการจัดทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษา _____				

ความต้องการบริการจัดวางตัวบุคคลอื่น ๆ (ถ้ามี) โปรดระบุ) _____

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. คร.สุชิน เพชรภัย	หัวหน้าฝ่ายแผนงานและวิจัย ศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนภาคเหนือ จังหวัดลำปาง
2. รศ.กมลรัตน์ กรีทอง	อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ปาน กิมปี	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก กรมการศึกษานอกระบบเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
4. อาจารย์ทวีป อภิลิทธิ	หัวหน้าสำนักงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา กรมการศึกษานอกระบบเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
5. อาจารย์สุชิน สวนศรี	หัวหน้าฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกระบบเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสุภาพร ศรีธัญลักษณ์
วัน เดือน ปีเกิด	24 สิงหาคม 2505
ภูมิลำเนา	อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 95/207 หมู่บ้านพันธุ์ศักดิ์วิลล่า ถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี แขวงบางนาพรุ เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	นักวิชาการศึกษา 4
ที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2522	สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2526	สำเร็จหลักสูตรปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (การสื่อสารมวลชน) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. 2536	สำเร็จปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2527-2534	อาจารย์ 1 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแพร่
พ.ศ. 2535 - ปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา 4 ฝ่ายวิทย์เพื่อการศึกษาประชาชน ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

**ปัญหาของนักศึกษาทางไกลและความต้องการรับบริการแนะแนว
จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ**

**บทคัดย่อ
ของ
สุภาพร ศรีธัญลักษณ์**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่**

มีนาคม 2536

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาทางไกลและความต้องการรับบริการแนะแนวจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียน และเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาทางไกลศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด ในภาคเหนือ จำนวน 405 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้คือ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ปัญหาของนักศึกษาทางไกล คือ ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านส่วนตัว และปัญหาด้านสังคม โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย นักศึกษาทางไกลที่มีเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และมีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน มีปัญหาไม่แตกต่างกัน นักศึกษาทางไกลที่อยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน

2. ความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกล คือ ความต้องการรับบริการสนเทศ ความต้องการรับบริการให้คำปรึกษา และความต้องการรับบริการจัดวางตัวบุคคล โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาทางไกลที่มีเพศ ระดับชั้นเรียน และมีพื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวไม่แตกต่างกัน นักศึกษาทางไกลที่มีอายุ และอยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคเหนือต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวแตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาทางไกลมากเป็นอันดับแรก คือ ไม่มีเวลาดูหนังสือเพราะต้องทำงานไปด้วย

4. ความคิดเห็นจากข้อเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการรับบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกลมากเป็นอันดับแรก คือ ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาของนักศึกษาทางไกลทุกปี

PROBLEMS OF ADULT STUDENTS IN DISTANCE LEARNING PROGRAMS AND NEEDS
FOR GUIDANCE SERVICES FROM THE PROVINCIAL NONFORMAL
EDUCATIONAL CENTERS IN THE NORTHERN REGION

AN ABSTRACT

BY

SUPAPORN SRITUNYALAK

Presented in partial Fulfillment of the requirement for the Master
of Education degree in Adult Education
at Srinakarinwirot University

March 1993

The purposes of this research were to study and compare the problems of adult students in the distance learning programs and needs for guidance services from the provincial nonformal educational centers in the northern region. The data were analysed with respect to the following variables : sex, age, the class levels of adult students, basic level of formal education, and zone of the provincial nonformal education centers in the northern region.

The samples in this study were 405 adult students in the distance learning programs in the provincial nonformal education centers in the northern region. Descriptive statistics such as percentage, means, t-test and an analysis of variance were used to analyse the data.

The results of the study were as follows :

1. The adult students in the distance learning programs had problems on studying as well as personal and social problems. These problems as a whole were at a low level. There were no significant differences in the students' perceptions of the problems with respect to sex, age, the class levels of adult students, and basic level of formal education. However, significant differences were found in the students' perceptions with respect to zone of the provincial nonformal education centers in the northern region.

2. The adult students in the distance learning programs' needs for guidance services were information service counseling services and placement services. The needs for these services were at the average level. There were no significant differences in the students' needs

for guidance services with respect to their sex, the class levels of adult students and basic level of formal education. However, there were significant differences in those needs with respect to their age and zone of the provincial nonformal education centers in the northern region.

3. The largest numbers of adult students in the distance learning programs suggested that they had no time to read because they had to work while studying.

4. The additional suggestion on needs for guidance services of adult student in distance learning programs that gained top priority was the opinion that the Sports Day should be arranged for them annually.